

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1950. Január 20. péntek.

ÁRA 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM.

Tegyük a kulturotthonokat az új ember kialakításának műhelyévé

Abban az óriási arányú küzdelemben, amelyet hazánk dolgozói a Román Munkáspárt vezetésével 1950. évi Allami Tervünk megvalósításáért és túlzásnyúlásáért s ezen keresztül a szocializmus építéséért indítottak, elsőrendű helyet foglal el a széles dolgozó tömegek kulturális felemeléséért folytatott harc. A marxizmus-leninizmus s a szocializmus építésének tapasztalata a Szovjetunióban arra tanít, hogy a szocializmus felépítése lehetetlen a kulturális forradalom megvalósítása nélkül. Szükséges, hogy a kulturális téren is épp olyan forradalmi lépéseket tegyünk a tökésc-földesúri rendszer maradványainak felszámolására, mint amilyen forradalmi lépés volt az államhatárolomnak a munkásosztály által való megragadása, a földesúri birtokok elkobása és szétosztása, vagy a gyárak, üzemek, pénzüzetek államosítása. A tökésc-földesúri rendszer a kultúrát is a maga képére és sajátosságára igyekezett formálni, a maga önző érdekeinek szolgálatába állítani, s ugyanakkor teljes kulturális sötétségbe szorította a dolgozókat.

A Szovjetunió által felszabadított népi demokratikus országokban s így hazánkban is, a dolgozók a munkásosztály és élharcos pártja vezetésével örökre megdöntötték a tökésc-földesúri rendszert. Ezzel egyidejűleg kérelmetesen harcolt az indították a kapitalista rendszer kultúrmegezésé ellen, a kulturális elmaradottság felszámolásáért. A tökésc társadalom által teremtett kultúrát, az új, magasabbrendű kultúrának, — a szocialista kultúrának — kell felváltania. Ennek az új, szocialista kultúrának a kialakításáért folyik hazánkban is a kultúrforradalom.

Nem kétséges, hogy jelentős eredményeket értünk el már ezen a fronton is. A RMP kezdeményezésére végrehajtott tanügyi reform új szellemet vitt be az összes iskolánkba — a marxizmus-leninizmus világnézet tudományos alapján folyik a tanítás. Valamennyi iskola kapuja szélesre tárult a dolgozó nép fiái előtt. Az összes kultúrintézmények, színházak, mozik, rádió, könyvtár, a dolgozók szolgálatába állottak. A művészetek, a szovjet művészet útját követve, új szocialista realista alkotásokkal igyekeznek hozzájárulni a Romániai Nemzeti, tartalmában szocialista kultúra megteremtéséhez.

Különösen gyökeres fordulat következett be ilyen tekintetben is falvaink életében. A tökésc-földesúri rendszer átkos örökségeként ránk hagyott, borzalmas méretű irástudatlanságnak felszámolása erőteljesen folyik. Száz és százszámra alakulnak kulturotthonok, — tízezernél is több van már az országban! Könyvtárak, mozik és rádiókészülékek százal kerültek a falvak dolgozóinak szolgálatába. A RMP kezdeményezésére és a tömegszervezetek segítségével ma jóformán nincs olyan falu, ahol ne mű-

ködnének olvasóköri, esti tanfolyamok, amelyeken a dolgozó földművesek a marxizmus-leninizmus tanokkal vértetik fel magukat az osztályharc megvívására, a szovjet mezőgazdaság nagyszerű példamutatásait tanulmányozzák, hogy mezőgazdaságunkat magasabb szintre emelhessek.

Az üzemek munkásai és falvaink dolgozói művészcsoportokat alakítanak, szindarabokat adnak elő, önképzőkörök, zenekarok létesítenek, tánc csoportokat szerveznek és versenyeznek egymással: ki tud többet és jobban felmutatni kulturális téren?

Mit jelent ez? Vajjon azt, hogy most már megpihenhettünk babérjainkon? Nem, egyáltalán nem azt jelenti. Sokat tettünk, kétségtelenül, de még többet kell tennünk ezután. Igen sok községen, mint például a kolozsmegegyi Sárvasáron a kulturmunkát egy kis csoport sajátította ki magának, ahelyett hogy a legszélesebb dolgozó tömeget vonnák be a munkába. A tordamegyei Felsődebrehemen egyáltalán nincs még kulturotthon céljára alkalmas épület. A pártszervezet közbelépésére végre kaptak egy kis szobát de ennek sem hűtorzatáról, sem a fűtőanyagáról nem gondoskodott az ideiglenes bizottság. A kolozsmegegyi Válaszúton látszólag jól megy a munka. A járási kultúrversenyeken is jól szerepeltek. Itt azonban a három együttélő nemzetiség a román, magyar, cigány egymástól teljesen elkülönülve, végzi a kulturmunkát. Végül pedig a legtöbb kulturotthon még mindig csak ünnepek színhelye, ahol az ifjúság táncol, szindarabot játszik, énekel, az idősebbek sokszor nem is vesznek részt a munkában. De bajok vannak az esti tanfolyamok körül is. Kiderült, hogy Szováton a tanító egyáltalán nem készült fel az előadásra. Szatmár megye egy csomó községen pedig a MNSz helyi vezetősége nem mozgósította eléggé tagjait, nem ellenőrizte az előadók munkáját s így az első tanfolyam sorozatban csak felmunkát végeztek.

Kultúrforradalmunk jelenlegi szakaszában elsőrendű feladatot mindezeknek az azonnali kiküszöbölése. A RMP útmutatásait követve, az ideiglenes bizottságok tekintsek a kulturmunkát éppolyan fontosnak, mint a vetési csatát, vagy a hidépítést. Biztosítsák a munka jó feltételeit. A legerősebben fel kell számolni ezen a téren azt a szellemet, amely a kulturmunkát másod-, vagy harmadrendűnek tekinti. Minden elzárkózást lökrevelni, nacionalista elhajlást eszirájában kell elfojtani, mert ezt épp az osztályvellenesség igyekszik kihasználni a dolgozók ellen. Törekedni kell minden eszközzel arra, hogy a kulturotthonok valóban otthonokká váljanak, az új szocialista ember kialakításának műhelyévé, ahol mindig jól érzi magát a hűtő dolgozó.

(K. 87.)

A világ demokratikus ifjúsága kiküldötteinek részvételével

megkezdődött Bukarestben a DIVSz végrehajtóbizottságának ülészaka

Keddén délután kezdődött meg a fővárosban a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség végrehajtóbizottságának ülészaka. Sorra érkeztek meg a világ minden tájáról azok a kiküldöttek, akik ezen az ülészakon a békéért küzdő demokratikus világifjúságot képviselik. Miután vasárnap és hétfőn sorra érkeztek meg a kínai, a német, a vietnámi, az olasz, a csehszlovák, a szovjet ifjúság kiküldöttei, kedden reggel megérkezett Bukarestbe Guy de Boisson a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség elnöke is, továbbá Enrico Boccara, a DIVSz főtitkára, Kuty Hockham és Ivan Bacev a DIVSz titkárai, valamint Abelardo Adam a kubai, Ranjit Guha az indiai, Alberto Castiel a brazilai, Frita Walter Brichacek az osztrák, Varga Péter a magyar és Faragos Grigoris a görög ifjúság képviselői. Kedden este megérkezett a Magyar Ifjúsági Népi Szövetség elnöke Szücs Lajos is, aki Varga Péterrel együtt a Magyar Népköztársaság ifjúságát képviseli.

A DIVSz végrehajtóbizottságának első ülészakára érkező vendégeket, ifjúságunk képviselői meleg fogadtatásban részesítették.

A DIVSz végrehajtóbizottsága ülészakájának első ülésén, kedden, Guy de Boisson elnökölt. Az ülés három napirendi pontja, mint ismeretes, a következő: 1. A DIVSz és a demokratikus ifjúsági szervezetek feladatai a gyermekvédelem kérdésében. 2. Tanulságok, melyeket le kell vonni az olasz demokratikus ifjúság harcából, melyet a béke védelmében, valamint politikai és gazdasági jogaiért vív.

3. A Jugoszláv Ifjúsági Népi Szövetség vezetőségével való viszony. Az ünnepi megnyitó ülésen résztvettek a világ minden részéből ideérkezett kiküldöttek, valamint a kül- és belföldi újságírók. Guy de Boisson megnyitóbeszéde után, az Országos Szakszervezeti Tanács, a RNDSSz, az IMSz fővárosi szervezete, valamint a bukaresti pionirok szervezetének kiküldöttje tolmácsolta a dolgozók üdvözlését.

Guy de Boisson a végrehajtóbizottság nevében megköszönte a meleg fogadtatást és beszédeben hangsúlyozta, hogy a DIVSz végrehajtóbizottsága ezen az ülészakán is mindent elkövet, hogy munkájával erősítse a békéért folyó harcot.

Rövid szünet után Gheorghe Florescu elvtárs az IMSz Központi Bizottságának titkára Népköztársaságunk dolgozó ifjúságának nevében köszöntötte az ülésen résztvevő kiküldötteket, hangsúlyozva, hogy Népköztársaságunk dolgozó ifjúsága ebből az alkalomból is kifejezi harcos békeakarát a Szovjetunió által vezetett békeháborúban.

Végül Enrico Boccara a DIVSz főtitkára felolvasta jelentését a gyermekvédelem feladatainak kérdéséről.

Az ülést szerdán délelőtt folytatják.

1950-ben:

Szovjet munkamódszerek bevezetésével növelik a termelést

a tordai cementgyár dolgozói

TORDA. — (Tudósítónktól.) Új út vezet az Aranyos folyó hidjától a tordai cementgyárig. A gyár dolgozói önkéntes munkával építették. Az úttesttől jobbra barakk munkáslakások alapjai állanak. Építkezés folyik a gyártelepen is. Hatalmas, 1500 köbméteres iszapoló medence készül. Arrébb pedig az új cementfajta, a kohócement gyártásához szükséges, hatalmas szárítóépítmény készül.

— Az 1950-es Allami Terv 24 százalékos előirányzatát teljesítjük — mondja a gyár főmérnöke. — Cementgyártásunk eddigi szakismereteink, munkamódszereink s legutóbb a Szovjetunió cementgyártási és munkaszervezési módszere alapján legalább 50 százalékkal emelkedik.

Mi is a lényege az új szovjet munkamódszereinek?

A Kirov-üzemekben 1947-ben vezették be. Minden munkás egyéni munkalapot tart nyilván, amelyen az év összes munkanapjainak teljesítményét feltünteti. Ebben feltünteti munkavállalását is az egész tervére, — sajátkezű aláírásával igazolja a munkavállalást.

Lőrincz Márton berakómunkás munkalapján például a következő vállalás áll: „A napi munkanormát 40 százalékkal túlhaladom, a zsidókat szakadtól és ványolódástól megóvom, egyetlen perccel sem

késék, az én hibámból egyetlen vagon sem várakozik a berakodásra, a felsorolt munkavállalással kapcsolatosan versenyre hívom ki Arkosai Sándor elvtársamat 1950 január 1-től, december 31-ig.”

Salajanu Gavrija csoportja vállalta, hogy a kötőmalmokat idejében ellátja a szükséges nyersanyaggal. Ezért ígerte, hogy: a napi normát 10 százalékkal túlteljesíti, havonta 5 százalék olaj- és kenőanyagot takarítanak meg, a holtidőt jó munkaszervezéssel a legkisebbre csökkentik, munkahelyeket tisztántartják, a vagonokat késedelem nélkül kiürítik és három új kirakodót állítanak be a gyár számára. S hogy a gyárban a szocialista munkaverseny állandó munkamódszerré vált, bizonyítja, hogy vállalásait lendületesen teljesítésére szintén az egész évre, versenyre hívták ki Lengyel Dániel csoportját.

— Természetesen ezt az önkéntes munkavállalásokon alapuló fejlett munkamódszert politikailag és szakmailag képzett munkásokkal megvalósítani nem lehetett volna. — mondja az üzem munkaszervezője. — A múlt évben az Üzemi Pártszervezet kezdeményezésére a szakszervezeti csoportok keretében kampány folyt a munkafegyelmegerősítésére s a politikai színvonal emelésére. — Ezenkívül, a szakmai ismeretek

elmélyítésére két tanfolyamot is tartottunk, amelyen 120 dolgozó vett részt. Így aztán érthető, hogy míg a múlt év januárjában egy tonna cement előállításához 9,9 munkakórát igényelt, decemberre ezt 7,6 munkakóra csökkentettük. Ezzel üzemünkben a munka termelékenysége hazánk összes cementgyárai közül a legmagasabb lett. Részben máris megvalósítottuk a kitűzött célt: elértük a munka magasabb termelékenységét, minőségileg és mennyiségileg is magasabb termelést és a takarékoság elvének alkalmazásával és a hulladékanyagok felhasználásával csökkentettük a termelési veszteségeket. Elértük például, hogy az olaj- és kenőcsfogyasztást 43,3 százalékkal, ami 483, illetve 1 millió 977 ezer lej megtakarítást jelent.

Az új szovjet módszer alkalmazásával, amelyet 1950 január 1-én vezettek be, az eredmények gyorsaságúval emelkednek. Január hó 10-ig, tehát a hónap első harmadában, a cementtermelést 87 százalékkal, a klinkertermelést pedig 92 százalékkal növelték. Ami azt bizonyítja, hogy a tordai cementgyár dolgozói nemcsak elméletben, hanem a gyakorlatban is alkalmazták szovjet munkamódszereket.

9. 22.

Az Épülő Szovjetunió

klendecik számának mélynyomása képe finomművi patkamérléget ábrázol. Egyik tányérjában hét rendezes buzakalászt, másikban egy ágasbuzakalászt helyeztek el. A mérleg karjai mozdulatlanok, egyensúlyban vannak. Egyetlen ágasbuza annyit nyom, mint hét rendezes kalász. Ez azonban nem isteni csoda műve, hanem Licszenkó szovjettudós és tanítványa szorgalmas munkájának és kísérletezésének eredménye. Ezt a csodálatos buzafajtát a Mezőgazdasági Tudományos Akadémia Moszkva közelében levő „Lenin” telepén tenyésztették ki, idén azonban már száz és száz, majd ezer és ezer hektáron terem meg.

Azután más képek, földrajzi helyek, új növények következnek. Egyik fajta a szárazságot bírja, másik a hidegnek áll ellen és segítségével kiterjeszhető a buzaövezet Sibériáig olyan tájakra, ahol eddig gabona nem termett meg.

Új képek és új csodák jönnek. A Karavalevo állami birtok téniszföldjében nemcsak az állatok gyönyörűek, de maga az állat is látványosság. A Jaroslavl „Bltosz U” nevű kolhozban éppen egy tajsértés hosszát mérik. Az állat — testvérek között is — megvan 350 kiló.

A gazdag folyóirat második részében a szovjet táncművészettel foglalkozik. A szovjetbalett, a szovjet népi tánc páratlan virágzásút mutat.

Tánc és mezőgazdasági kultúra virágzásban van. A Szocializmus Országában minden területén az emberiség élén halad.

Sz.

Használjuk fel a kulturversenyek tapasztalatait és fordítsunk fokozott figyelmet a feltűnt tehetségekre

Mint ismeretes, december 30-án nagyarányú kulturversenyek zajlottak le a falusi kulturotthonok között. E versenyek bármelyike tükrözötte az ország falvaiban végbemenő nagy átalakulást, a tömegeket megmozgató kulturális feilendülést.

A versenyek számtalan tanulsága s az általuk felvetett problémák közül ragadunk itt ki néhányat. E kérdésekhez az Egeresen lezajlott verseny szolgáltatja az adatokat:

Az egeresi járás falvait ugyanúgy lázba hozta a verseny, mint a megye, vagy akár az ország többi falvait. Egyik legnagyobb eredményként könyvelhetjük el a kulturális kérdések iránti egyre fokozódó érdeklődést, a kultúra igénylését. Így például Gálósháza községből százzámra tödültek a dolgozó földművesek a versenyre, énekszóval, fellobogózták szekerükön, Nadas község kulturotthona a versenyen könyvtárlombban részesült, bár ebben a községben a tanító, akinek hivatalához tartoznak a kulturotthon irányítása, nem vette komolyan kézbe a kulturális élet irányítását. A dolgozó földművesek egy szabadságát itt töltő tanító segítségét vették igénybe, hogy részt vehessenek a versenyen. Olyan községek tűntek ki, melyeknek eddig soha nem volt kulturcsoporthuk. Így például Lapunatak község kulturcsoportha a verseny alkalmával lépett először színpadra. Olyan bő műsört állítottak össze,

hogy az idő előrehaladottsága miatt csak részben tudták előadni. A fiatal kulturotthonban a nyolcadik díjat nyerte a versenyen. Szomordok község kulturgárdája — Ifjak és Öregek — izgatottan és jól felkészülten várták a verseny napját. Ennek ellenére lemaradtak a versenyről azon egy szerdai okból, hogy nem kaptak járművet, amivel a távol fekvő járási székhelyre juthattak volna. Ez s az ehhez hasonló esetek arra figyelmeztetnek, hogy gondot kell fordítani a kulturális megvilágítások technikai szükségleteire is. Egy ilyen eset elkedveltebbé vonhat maga után. A hibajótételére a Román Munkáspárt Járási szervező lépett közbe. Intézkedett, hogy a község kulturotthona résztvehessen a megyei versenyen, bár Egeresen — önhibáján kívül — nem volt ott.

A versenyek lendítették fel Ferencbánya kulturális életét is. Az eddig elhanyagolt dalárda szép eredménnyel szerepelt. A ferencbányaiak most 30 tagú futószőke aralkításán fáradoznak.

Felődetreheim indult kulturális életéről tett bizonyosítást Borártelke kulturotthonának szereplése is.

Az egeresi kulturverseny is felszínre vetett nem egy népi tehetséget. Nagymetri község kulturotthonának kétszázalós dalárdáját például egy dolgozó földműves ifjú vezényelte. Meg kell jegyez-

nünk, hogy a kulturotthon ének-karában és tánccsoporthoz együtt szerepeltek a román és magyar dolgozó földművesek. Málkófalva második díjat nyert kulturotthonának színjátszó csoportjában egy dolgozó földműves lány, Kocsis Deák Erzsébet kiváló, a nézőket magával ragadó alakítást nyújtott. Ezeket a népi tehetségeket fel kell karolni és segíteni kell munkájukban.

Egeresen a kulturversennyel egyidőben más jelentős esemény is előállott. Felavatták az első pionirokat. Ötven gyermek kapott vörös nyakkendőt. Búszkék is, hogy méltóknak bizonyultak viselésére. Nem válnának meg tőle semmiért.

S az ötven újdonsült pionir a kulturverseny napján jöelöre elfoglalta az egeresi kulturerem első sorait. Reggel ültek be s az este is ott találták őket. Szülei nem tudták hazavinni őket ebéd-idő alatt sem.

Ez már a jövő, a jövő palántái egyelőre mint nézők kapcsolódtak a színpadhoz, s nem hágyták magukat elszakítani tőle. Talán még csak szórakozás volt ez, — de egészséges, ántudatot formáló szórakozás. Ez a nemzedék már zsenekorától a Román Munkáspárt útmutatásán alapján, a szocializmus építésének tüzeiben kovácsozódik keménnyé.

(— n —)

A könyv a szovjet-paraszt barátja és tanácsadója

A kolhozok kultúreltéréről szól ez a könyv. Megmutatja az olvasónak, hogyan használja fel szabad idejét a szovjetparaszt, miután a szovjethaza felvirágoztatására végzett napi munkáját befejezte. Nincsen olyan kolhoz, ahol könyvtár ne lenne. Innen kölcsönzik ki a szépirodalmi műveket, vagy szakkönyveket, szak-képzettségük emelése céljából. Az olvasáson kívül a klubban műkedvelő előadásokat, hangversenyeket hallgatnak végig. A kolhozok műkedvelő csoportjaiból számos nagy művészhajó emelkedett ki, mint Tamara Hanum és mások.

A szocialista szovjetrendszernek köszönhető, hogy a paraszt-ság folytonosan emelkedő szellemi irányvonalat érhetett el. A szovjetparaszt kenyere mindig biztosított van. A jövő miatti gondtól mentesen arra is van ideje, hogy olvasson, művelt emberré váljon, „aki fel tudja fogni miért dolgozik, tudja, hogy jölette a közösség jöletétől függ és tisztában van vele, hogy csak a kollektív munka vezet a termékek bőségéhez, az ország jöletéhez.”

A szovjetparaszt-ság ez anyagi és szellemi jölette annak a harcolnak az eredménye, amelyet a dolgozó paraszt-ság a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja által vezetett munkásoktálya által szövetségben folytatott a szocializmus felépítéséért, a kommunizmus felé.

A mindvégig érdekes, tanulmányos füzet az „Orosz Könyv” „Beszélgetés a falu népével” című sorozatában jelent meg.

Minden jegy elkelt

— Hiába, az új még nem kell. Nincs hozzá közönségünk. Talán mégis meg kellene próbálnunk zenés operettekkel vagy kasszadarabokkal. Mert — ha nem fuvunk visszavonulót — csufszágból üres házak mellett fogunk játszani — mondották még a fel szabadulás után is rendezőink, dramaturgaink, színészeink. A régi világ varázsa „kasszasikerrei” hatottak rájuk. Közben azonban változtak, fordultak az idők. Körös-körül rohang az élet. A színházba kezdtek más emberek járni. Mozikba bevonultak a jobb-nál-jobb szovjet filmek. Az is színpad volt, csak más, mozgóbb, száguldóbb, de élőszó nélküli.

Új élet, új közönség, megbeszélések és ideológiai kurzusok, termékenyítő lapbírálatok, a szovjet filmek példái, az elszárázó, tanulságokban gazdag esztendő, ime ennyi minden apró, de nap-nap után ismétlődő példa; eszme, irány és tanulság hatott színészeinkre, rendezőinkre, dramaturgjainkra, igazgatóinkra.

Es elkövetkezett a fordulat. A tavalyi színházi évben már volt egy-egy forró, felejthetetlen, aszfotházú színházi este. Idén azonban — úgy a prózai, mint pedig az operaházi előadásoknál — határozott fordulatról beszélhetünk. A prózai előadásokkal kapcsolatban elmondhatjuk, hogy bevételeik, látogatószámuk, kétézer akkora, mint a tavalyi volt. Ehhez hozzátehetjük mindjárt azt is, hogy a siker csak viszonylagos. Az igazi, forró beérkezés akkor jön el, amikor minden jegy, minden alkalommal elkell, és amikor minden darabot legalább 30-szor adnak.

Az operaelőadásokkal kapcsolatban megemlíthetjük, hogy rohamosan közeledik ehhez a korszakhoz. Ma 18-éka van, a Bahesiszárjai szökőkút 19-ik előadásához három nap óta egyetlen jegyet sem lehet kapni. A siker nemcsak a remek zenének, a táncosoknak és a táncosnőknek, hanem a bukaresti korografus-

nak is szól, aki először mutatta meg, hogy mit lehet tánc és mimitika tekintetében, a kolozsvári balettől kihozni. A siker nemcsak abban nyilvánkozik meg, hogy minden jegy elkelt, hanem abban is, hogy új munkásokközönség tödül a színházba, akiket elbűvöl a gyönyörű tánc és zene.

A legközelebbi Bakosiszárjai szökőkút február 2-án lesz, amelyre minden jegyet a Herbák János szakszervezet dolgozó foglaltak le maguknak. Február 7-én és végén újra játszó Aszafjevnek, a nagy szovjet zeneszerzőnek, a Puskin szövegéből készült, gyönyörű balettjét. Azonban ezekre az előadásokra is minden jegy előre elkelt.

Sz. A.

Nyujtsanak több támogatást a felsödetreheimi ideiglenes bizottság és a tanítók a kulturotthonnak

FELSÖDREHEM. — (Levelezőnkől.) A tordamegyei vegyes lakosságu községnek nagy nehézségekkel kellett megbirkozni kulturális téren. Legnagyobb nehézséget a megfelelő kulturotthon hiánya okozza. Ennek ellenére a kulturális munka Felsödetreheimben is kezd újjászéledni. Ez pedig a Román Munkáspárt helyi szervezete erőlyes közbelépésének köszönhető.

A kulturotthon még ma is egy meglehetősen kis terjedelmű szobában van elhelyezve. Ma már azonban a kulturotthon munkáját nem ez akadályozza a legnagyobb mértékben, hanem az a tény, hogy még ebben a helyiségben sincs megfelelő burtozat, sem pedig fűtőanyag. Így az egyes kulturcsoporthok a

nagy hideg miatt képtelenek megtartani próbáikat. Ennek kiküszöbölésébe az ideiglenes bizottság helyi szervezetének kell hathatósabb támogatást nyújtania. A község rendelkezik megfelelő mennyiségű fűtőanyaggal, a túlzott takarékoskodás pedig a falu dolgozó kulturális színvonalának, s általában a kulturföradalomnak okoz kárt.

Igen sajnálatos tény, hogy a falu kulturgárdája az egész országot megmozgató kulturversenyekből sem vette ki részét. Ez is csak részben tulajdonítható a kulturotthonnal kapcsolatos hiányoknak. Ugyanakkor a tanítók is meglehetősen közömbös magatartást tanúsítanak a kulturális munkával szemben.

A Román Munkáspárt helyi szervezetének kezdeményezésére az Ifjúmunkás Szövetség tagjai hozzáálltak a kulturális munkához. Hatvan tagú énekkart, tánc- és színjátszó csoportot alakítottak. Ugyanakkor a helyi pártszervezet a tantestület tagjait is fokozottabb bekapcsolódásra hívta fel.

Hanádi József.

A Román Művészeti Intézet tanárainak hangversenye

Az Egyetemi Diákházban élénk érdeklődés mellett nagy sikerrel folyt le a Román Művészeti Intézet tanárainak hangversenye, akik bebizonyították, hogy igen jó előadók, akiknél fejlődésben levő zenekadereinknek van mit tanulniok.

Az intézet érdemes zongoratanárnője, Ana Volleani és Iareszevici George (gordonka) izléssel, szerényen, rengeteg ügyeszeretettel tolmácsolták De Fesch-nek Preludiumát és Allegroját, majd utána Beethovennek üde, a lángész fiatal évei felé hajló változatát, Mozart egy dallamára. Utána Dinu Badescu, az Opera színpadáról jól ismert énekes adott elő két érzelmes dalt Csájkovszkijától és Tiemistottól.

Nagyon szép volt Pop Dumitru fuvoázása is, aki komoly művésze ritkán hallható hangszerének. Érdekes műveket játszott Gliertől, Raveltől és egy ötletes eredeti fuvolaművet Enescutól (Cantabile és presto), majd közkívánatra megtödotta műsorát egy szépen megszólaltatott román pásztori dallammal.

A műsori Demetriád Alexandru kiváló zongoraművész, az intézet utolmann kivézetett értékes tanára zárta le kitérően előadott Chopin számokkal, egy Rakov svut-részlettel, valamint Enescunak a dolgozó tömegektől távol álló Toccatájával. (L.)

Illés Béla:

A PARASZT SIR

A polgárháború befejezése után Oroszország ipara romokban hevert. Az orosz faluban a kulák volt az úr. Az újgazdák szegények voltak, mint a templom egerrei.

Az orosz munkásoktálya a Kommunista Párt vezetése alatt hozdófogott az ipar újjáépítéséhez. A régi kapitalista ipar helyett, melynek egyetlen célja a pénzkereskedés, vagyis felhalmozás volt, — szocialista ipart épített, amely a dolgozó gazdasági és kulturális felemelkedését szolgálja. Tűnemenyes sebességgel építette fel a szocialista ipart az orosz munkásoktálya. De ez a tűnemenyes sebességgel

munka is évekkig tartott. A munkásoktálya mindent megtett a szegény- és középparaszt érdekében, minden erejével segítette a szegény- és középparaszt-ságot. De sokáig ez a minden is elégtelen volt. A kulák nagy hatalom volt.

1924 január 21-én a nagy Lenin meghalt. Temetésén Sztalin fogadalmat tett arra, hogy az orosz dolgozó folytassák a szocializmust. Fogadalmat tett arra, hogy megörzik. Kímélték és egyre erősíteni fogják a munkás-paraszt szövetséget. Mültis tömegek temették Lenint. A gyá-

szolók száz- és százezer koszorút hoztak. A Párt úgy határozott, hogy Lenin koporsójára csak két koszorút helyeznek el, — a Kommunista Párt koszorúját és a Kommunista Internacionálé koszorúját.

Sztalin nagy beszéde után, mikor a két koszorút, — a világot két legnagyobb forradalmi szervezetének koszorúját — Lenin koporsójára helyezték, egy öreg paraszt, kezében fejedő galnyakból kötött koszorúval, áttörte a díszőség sorfalát és odállott Sztalin elvtárs mellé. — Mit akarsz bátyám? — kérdezte Sztalin. — Ezt hoztam Leninnek, Sztalin elvtára —

jelelte az öreg — ezt a koszorút. — Tedd oda a Párt koszorúja mellé. A dolgozó parasztságnak sok oka van arra, hogy gyászolja legjobb barátját — Lenint.

Az öreg paraszt a szegényes koszorút odatette a Kommunista Párt hatalmas koszorúja mellé. Valamit mondani akart, de nem tudott beszélni, elcsúszta mandát. Epész testét várta a zokogás.

Sztalin a siró paraszt vállára tette a kezét. — Az élet megtanított benneteket sirni, orosz paraszrok... — De megfogadom — mondotta Sztalin —, hogy mi megtanítunk titeket — nevetni.

Kegyelettel készülnek a Szovjetunió népei a nagy Lenin halálának évfordulójára

A Szovjetunió valamennyi városában és községében a dolgozók készülnek, hogy méltóan emlékezzenek meg a Bolsevik Párt és a Szovjet Állam megalkotója, Lenin elvtárs halálának 26-ik évfordulójáról.

Moszkva gyáraiban és üzemében, intézményekben és a főiskolákon előadásokat tartanak Lenin életéről és tevékenységéről. A moszkvai Trjohornaja-gyárban, ahol Lenin egykor beszédet mondott, az idősebb dolgozók elmondják az ifjabb munkásoknak, hogyan találtak a szovjet nép nagy vezetőjével. A Lenin-könyvtárban, a pártszervezetekben, a munkásklubokban és a kulturházakban kiállításokat rendeznek Lenin életéről és munkásságáról. Ezekben a napokban különösen sokan keresik fel a Központi Lenin Múzeumot. A múzeumnak január 13-án, pénteken például több mint 20.000 látogatója volt.

Az egyik leningrádi múzeumban kiállítás nyílt, amely Lenin és Sztálin barátságáról szóló emlékeket őriz. Kievdében Lenin-kiállításokat rendeznek.

Történelmi helységgé vált Szibéria egyik kis községe: Susenszkoje is. Lenin 1897-től 1900-ig itt élt száműzetésben. Azokat a házacskákat, amelyekben Lenin száműzetésének éveit töltötte, múzeummá alakították. A Szovjet rendszer a nyomorúságos szibériai falut hatalmas várossá alakította.

A RNK kormánya visszautasítja a hágai Nemzetközi Biróság felhívását

BUKAREST. — (Agerpres.) Az angol-amerikai imperialisták politikája, hogy beavatkozzanak a RNK és a többi népi demokratikus országok belügyeibe, számos kudarcot szenvedett. Az amerikai és angol kormány ügynökségeit, amelyek a volt reakciós és fasiszta pártok vezetői képviseltek, leleplezték és elnyerték a kémeknek hazaárulónak kijáró büntetést.

Az Egyesült Államok és Anglia kormányai nem tudtak belenyugodni ügynökeik sorsába és a RNK elleni ellenséges politikájuk szegényes kudarcaiba. Ezért az angol-amerikai imperialisták szoldjában álló kémek, szabotőrök és árulók érdekében a diplomáciai lépések egész sorát kezdeményezték, meghamisították a békeszerződés egyes rendelkezéseinek értelmét, hivatkoztak az „emberi jogokra és az alapvető szabadságjogokra”.

A RNK kormánya — népünknek azt a megingathatatlan akaratát fejezve ki, hogy megvédelmezze nemzeti függetlenségét és szuverenitását, megvédelmezi a békét és megtiltja az új háborúra uszítók részéről megnyilvánuló, a RNK belügyeibe való minden beavatkozási kísérletet — visszautasította az amerikai és angol kormány fegyvékeit, leleplezte azt, hogy a békeszerződéssel és a nemzetközi joggal szemben a legeszkélvebb lelkismeretességet sem fanasiútták.

Az angol-amerikaiak a Román Népköztársasággal támadt „nézeteltérések” neveztek el arra irányuló kísérleteiket, hogy megmentsék a RNK-ban lévő fasiszta és kémügynökségeiket, az ENSZ elé vitték a békeszerződés 3. és 38. szakaszai alkalmazásának és értelmezésének kérdését és a marshallbéli országok szolgálóbbására támaszkodva azt remélték, hogy propagandisztikus sikert érnek el.

Ez a reménységük is összeomlott azonban. A Szovjetunió külügyminiszterének, A. J. Visinszkijnek szavain keresztül megsemmisítő választ adott a népi demokráciák megőrzésére irányuló imperialista kísérletekre.

A. J. Visinszkij leleplezte az Egyesült Államok és Nagybritánia reakciós köreiben arra irányuló makacs törekvést, hogy az ENSZ-t bevonják ebbe a népi demokratikus országokkal szembeni ellenséges mozgalomba, hogy az ENSZ-t más országokra gyakorolt nyomás eszközéül használják fel, beavatkozzanak belügyeikbe és arra kényszerítsék őket, hogy térjenek le a demokrácia és a szocializmus fejlesztésének és megszilárdításának útjáról, hogy módszer és eszközválogatás nélkül kísérletet tegyenek befolyásuk alá kényszeríteni őket.

Az USA és Anglia kormánya nyomására az ENSZ közgyűlésének szavazógépe hozzájárult ahhoz, hogy ugynevezett véleményezést kérjenek a hágai Nemzetközi Biróságtól a békeszerződések értelmezésének egyes kérdéseire vonatkozólag.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a hágai Nemzetközi Biróság levelet intézett a román kormányhoz, amelyre Tudor Andreescu, a RNK hágai ügyvivője a román kormány utasítására, január 16-án, hétfőn a következő választ nyújtotta át a hágai Nemzetközi Biróságnak:

— Az ENSZ főtitkárának 1949 október 7-én megküldött válaszában a román kormány rámutatott arra, hogy az ugynevezett „emberi jogok és alapvető szabadságok figyelemmel való kísérése a RNK-ban” napirendi pont megvitatása az ad-hoc Politikai Bizottság véleménye szerint teljesen alaptalan beavatkozást jelent Románia belügyeibe.

— A RNK kormánya visszautasította ezt a beavatkozási kísérletet és tiltakozott az ellen, hogy az ENSZ az Alapokmányban foglalt félreérthetetlen előírásokkal ellentétes akciókba engedte magát belesodorni.

— A román kormány úgy véli, hogy az ENSZ közgyűlésének ok-

tóber 22-i határozata, amely szerint véleményező jelcímet kérnek a Nemzetközi Biróságtól, valamint a Nemzetközi Biróság elé terjesztett eljárás a RNK belügyeibe való beavatkozás folytatását jelenti, beavatkozást, amely ellen a RNK kormánya tiltakozik és amelyet határozottan visszautasít.

— A román kormány úgy véli, hogy a Nemzetközi Biróság nem illetékes abba a kérdésben, amelyet az ENSZ közgyűlése 1949 október 22-i határozatával eléje terjesztett, mivel e kérdésben kizárólag a RNK illetékes.

— A román kormány úgy véli, hogy a Nemzetközi Biróság nem lehet illetékes az eléje terjesztett kérdésben, mivel a RNK a Nemzetközi Biróságnak nem alapszabály szerinti tagja.

— A román kormány felhívja a figyelmet arra, hogy a Nemzetközi Biróság semmi esetre sem lehet illetékes egy olyan kérdésben, amelyet a RNK beleegyezése nélkül terjesztettek elő.

Kudarccal végződtek Schuman és a bonni „kormány” tárgyalásai

PARIZS. — (Agerpres.) A France Presse jelenti, hogy Schuman francia külügyminiszter Adenauer „kancellár” és Mc Clay németországi főmegbízottal folytatott január 14-i, szombati tárgyalásával befejezte bonni látogatását. Schuman január 16-án, hétfőn reggel elutazott Berlinbe.

A francia főváros politikai és sajtókörében Schuman bonni látogatásának eredményével kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy a francia külügyminiszter által lefolytatott összes tárgyalások úgy politikai téren — a Saar kérdés —, valamint gazdasági téren — a francia monopolisták érdekeinek biztosítása a Ruhr-vidéken — kudarcra végződtek.

A „Figaro” című lap hirmagyarozója nyíltan kijelentette, hogy „Schuman látogatása a külügyminiszter politikai pályafutásában egyike a legkellemetlenebb meglepetéseknek.”

A gazdasági természetű kérdések tekintetében Adenauer, aki a nyugatnémetországi monopolisták érdekeit képviseli, hajlandóan mutatkozott arra, hogy Schumannak, a francia monopolisták képviselőjének engedményeket tegyen, ezeket az engedményeket azonban a két ország acélmágnásai közös frontja létesítésének feltételeihez kötötte. Ilyen értelemben, Adenauer acélkartell létesítését kérte, amely a francia és a német ipar mellett a belga acé-

ipar bevonását is jelentené. Ennek a kartellnek főcélkitűzése a brit versengés elleni harc lenne.

Schuman megértette azonban, hogy egy ilyen koalícióban az anyagi előny a Ruhr-vidék mágnaissai lenne és azok, akiket ő képviselt, nem egyeznének bele a második helybe. Schuman bonni látogatásának célja valójában az volt, hogy amíg a Saar kormányzóságával folynak a tárgyalások, a francia Saar-vidék bányáinak 50 évre való bérbeadásával biztosítsák a francia monopolisták beszúrgását a Ruhr-vidék iparába is.

A Saar-vidék kérdésének tekintetében Adenauer demagog módon, felhasználva a német közvélemény felháborodását azért a tényért, hogy a francia kormány közvetlen tárgyalásokat folytat a Saar-vidék kormányzóságával, — amely iránt egyébként nyíltan kimutatja az a törekvést, hogy szándékában van annektálni — kérte, hogy a Saar-vidék bányáit ugyancsak helyezték a Ruhr székhellyel működő német-francia-belga kartell ellenőrzése alá.

Adenauer valószínűs támadást intézett a francia mágnaissok szándéka ellen, hogy megkaparintsák a Saar-vidéket. Schuman felvetette azt, hogy a francia kormány a Saar-vidék kormányzóságával egyezményt kötött tárgyal, mielőtt még ennek a területnek sorsát a békeszerződés véglegesen szabályozná.

Ebben a helyzetben Schuman látogatást tett amerikai gazdának képviselőjénél, Mc. Claynál, akivel ismertette bonni tárgyalásainak eredménytelenségét.

Huszonöt éves az Üzbég Szovjet Szocialista Köztársaság

Az üzbég nép január 17-én ünnepelte az Üzbég Szovjet Szocialista Köztársaság fennállásának 25. évfordulóját.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalomig az üzbég népek nem volt saját nemzeti állama és elnyomva, nyomorúságban tengette életét. A forradalom azonban az üzbég népet is felszabadította és megadta a politikai, gazdasági és kulturális fejlődése lehetőségét. Üzbegisztán az elmúlt negyedszázad alatt virágzó Szocialista Köztársasággá változott.

A cári elnyomás alatt mindössze néhány kis kézműves üzem működött, a sztálini öt éves tervek korszakában a köztársaságban százával épültek a nagyipari üzemek. Üzbegisztán ma kőszén, olajt, acélt, hengerárut, műtrágyát, mezőgazdasági gépeket, szerszámgepeket, Diesel-motorokat, gyapotfeldolgozó gépeket, kábeleket, építőanyagot és textilárut, valamint közszükségleti cikkeket ad a népgazdaságnak.

Üzbegisztán a nagy-üzemi szocialista mezőgazdaság országa. A gépesítés és az élenjáró agrotech-

nika lehetővé tette a gyapottermesztés olyan fokú termelékenységét, amelyhez hasonló nincs sehol a világon. A gyapottermesztéssel egyidejűleg a mezőgazdaság más ágai is fellendültek, többek között a karakül bárány és selyemhernyótenyésztés, zöldség és rizstermelés.

A szovjet rendszer lehetővé tette a kulturális elmaradottság felszámolását is. A múltban az írni-olvasni-tudók száma a lakosság 2-3 százaléka volt, ma nemcsak, hogy nincs irástudatlan, de a városokban és falvakban több mint 5000 iskolát építettek, számos főiskola és különböző tudományos kutatóintézet, sok színház, kultúrpalota, múzeum létesült. A köztársaságban 120 lap jelenik meg. Üzbegisztán fővárosa, Taskent, gyönyörű kertvárossá változott.

Az Üzbég Szovjet Szocialista Köztársaság népe a köztársaság fennállásának 25. évfordulóját új munkasikerrel ünnepli, amelyeket a forrón szeretett vezérnek, Sztálin elvtársnak ajánl.

BELFÖLDI ESEMÉNYEK

A zilahi villanytelep dolgozói versenyre hívják

a károlyi, mihályfalvai, tasnádi, zsidói, somlyói és krasznai villanytelepek dolgozóit

ZILAH. — A zilahi „Lumina” villanytelep dolgozói 136 százalékban teljesítették elmúlt évi tervüket. Az üzemanyag fogyasztást 3,5 százalékkal csökkentették. A dolgozók nagyszerű eredményt értek el az anyaggyártkodás terén: 773.674 lejes megtakarítást az elmúlt évben. A termelékenységet 8,5 százalékkal emelték. E nagyszerű eredmények annak tulajdoníthatók, hogy az üzem dolgozói havonta előre kidolgozták munkatervüket és azt közösen feldolgozták.

A „Lumina” villanytelep dolgozóinak elmúlt évi munkájában csupán a munkaversenyek megszervezésénél mutatkozott hiányosság. Nem kapcsolódtak be kellő mértékben a versenyekbe s az üzemi bizottság és a szakszervezet sem gondoskodott a munkaszakszervezet felkészítéséről.

Legutóbb elhatározták, hogy január közepéig minden munkaszakszervezet, ahol eddig nem volt akkord, bevezetik az akkordrendszert.

Az elmúlt év tapasztalatai, eredményei és hiányosságai fokozottabb munkára ösztönözték a dolgozókat. Rövidesen versenyre hívják a károlyi, mihályfalvai, tasnádi, zsidói, somlyói és krasznai villanytelepek dolgozóit. A versenypontokat most állítják össze a „Lumina” dolgozói. A verseny május 1-ig tart.

A belső tartalékok feltárásával jöközzék a termelékenységet a kolozsvári husárugyár dolgozói

KOLOZSVAR. — Ez is a szovjet dolgozók ajándéka... Két hatalmas gép. Most szerelik. Az egyik automata kolbászöltőgép, a másik vészparátor. Új lendületesebb munkát, nagyobb munkaeredményt hoz a kolozsvári Állami Élelmiszeripari Vállalat üzemébe.

— A szerelés befejezése előtt állunk. Pár nap múlva már működni fog a töltőgép. Eddig négy ember dolgozott a készítőnél. Ezután egy emberre lesz szükség. A termelés mégis közel kétszeres lesz: naponta 1400 kilogramot dolgoztunk fel eddig, most pedig kétezeröttszáz-kétezerhatszáz kilogram húsrut készültünk — mondja Borbély Ferenc élmunkás.

A vészparátor beállítása még nagyobb haladást jelent a húsiparban. Az áru minőségét fokozza, illetve a hentesáru kaloriatértékét lényegesen emeli.

— Eddig a vért átadtuk a „Herbák János” és „Szabadság” üzemeknek, egy részét pedig a gyógyszeriparnak, — világosít fel a gyár igazgatója. Ott a piros vészjeleket használták fel ony, illetve gyógyszerkészítésre, az értékes fehérjét pedig mint felhasználhatatlant, hulladékként eldobták. A szeparátor különválasztja ezeket a részeket. Ami ebből a hór-, fa- és gyógyszeriparnak szükséges, ezután is átadjuk a fehérjenyagot pedig itt helyben használjuk

fel a hentesáruhoz kötőanyagként. Az eddigi, mintegy 25 százalékos víz helyett a tápláló fehérjét használjuk fel. Gyakorlatilag ez annyit jelent, hogy hentesáruink teljesértékűek lesznek. A dolgozók így nagyobb kalóriájú, sokkal táplálóbb hentesáruhoz jutnak mint eddig.

A szovjet gépek tehát egyrészt hatalmas munkamegtakarítást jelentenek — egyetlen ember kétszerannyi munkát végez mint eddig négy —, másrészt, a szeparátor által, az eddigi hulladékként kárba menő értékes anyag, egyik legfontosabb élelmicikkünk, a húsrut táplálódértékét emeli.

Közvetlen az államosítás utáni zsirsapdát szereltünk fel. Ez volt a legelső anyagmegtakarítási intézkedésünk, — mondja Fekete József technikai vezető. — A mosóvízzel sok zsír veszett kárba. Ezért egy különleges szűrőt szereltünk fel, amely naponként több kiló zsírt fog fel. Ezt is ipari zsírként értékesítjük.

A kolozsvári Állami Élelmiszeripari Vállalat aránylag kis üzem, parányi része az állam termelőcsoportjának. Azonban a dolgozók munka iránti új magasztartása, csak a megtakarítások terén milliókra menő jövedelmet jelent az állambiztartásnak.

Igy választ a Szovjetunió népe

A választások napján reggel 6 órakor a szavazókör szavazat-szedő bizottságának elnöke a bizottság tagjainak jelenlétében megvizsgálja az urnákat és a megszabott formában elkészített választói névjegyzékeket, majd lezárja és lepecsételi az urnákat. Ezután felhívja a választókat, kezdjék meg a szavazást.

A szavazatszedő helyiségben a szavazólapon kívül a szavazókban, vagy különálló fülkékben töltik ki. Ezekben a szavazókban, vagy fülkékben a szavazólapon kitöltésükre a szavazón kívül senkinek sem szabad tartózkodnia, még a szavazatszedő bizottság tagjainak sem.

A választó a szavazólapon annak a jelöltnek a nevét hagyja meg, akire szavazni kíván, a többit áthúzza. Választási agitáció a szavazóhelyiségben a szavazás egész ideje alatt tilos.

Az a jelölt, aki abszolút szót többséget, azaz a választókerületben leadott érvényes szavazatok számának több mint felét kapta, megválasztottnak tekintendő.

Az a személy, aki a Szovjetunió valamely polgárát a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa megválasztásában erőszakkal, csalással, fenyegetésekkel, vagy vesztegetéssel, aktív vagy passzív választási jogának gyakorlásában akadályozza, — két évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel sújtható. Azokat a tisztviselőket, vagy választási bizottsági tagokat, akik a választási okmányokat meghamisítják, vagy tudatosan hamisan számolják meg a szavazatokat — három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetik.

A Pravda „A világ legdemokratikusabb választási rendszere” című vezércikkében hangsúlyozza, hogy a választási ren-

delet a sztálini alkotmány megíngathatatlanságával nyugszik és a valóban népi, szovjet szocialista demokrácia nagyságát tükrözi.

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának választásáról szóló rendelet biztosítja a nép szabad akaratnyilvánítását. Sztálin elvtárs, a népek nagy vezére — írja a továbbiakban a Pravda — 1937. december 11-én mondott beszédében rámutatott arra a mélyreható különbségre, amely a Szovjetunió és a kapitalista országok választási rendszere között van. Nálunk — mondotta Sztálin elvtárs — nincsenek kapitalisták, nincsenek földbirtokok, tehát nincs meg a vagyonos osztályok részéről a vagyontalanokra nehezedő elnyomás. Nálunk a választások a munkások, a parasztok és az értelmiségiek együttműködése közepette, a kölcsönös bizalom légkörében, mondhatnám kölcsönös barátság légkörében zajlanak le, mert nálunk nincsenek kapitalisták, nincsenek földbirtokok, nincs kizsákmányolás — tehát nincsen, aki elnyomja a népet, elferdítse annak akaratát.

A tőkés országokban hatalmas szakadékok tátongnak, a jogok formális hangoztatása és a valódi helyzet között. A burzsoázis választási törvények hangoztatják ugyan az általános választójogot, a valóságban azonban mindenféle intézkedésekkel, lényegében semmivé teszik azt a dolgozó tömegek számára.

Ezre szolgálnak a különféle mértékek: vagyon, faj, nemzetiség, életkorral, lakóhellyel kapcsolatos megkötések. Közismert tény, hogy Angliában és az Egyesült Államokban vagyoni cenzus van.

A burzsoázis „demokrácia” országaitól eltérően a Szovjetunióban lefolyó választások valóban szabadok és demokratikusak. A szovjet nép szeretett Bolsevik Pártja, szovjet kormánya és nagy vezére és tanítója, Sztálin elvtárs köré tömörülve, közzönti a választásokat — fejezi be cikkét a Pravda.

A moszkvaiak büszkesége

A moszkvai „Gudok” (SziRéna) című vasutas lap azt írja, hogy a hírneves Metro ragyogó új állomásának jobban örülnek a moszkvaiak, mint a legszebb ajándéknak. Az új vonal 16 kilométer hosszúságban nyúlik el a föld alatt. Taganszkaja állomás első csarnokában — írja a „Gudok” — csodálatos kép tárul elénk: Sztálin porcelánból és kerámiából készült hatalmas szobra vidám, élettel teli színeivel úgy tűnik, felébredne. Unepi mezt kapott az új fővonal többi állomása is. A földalatti csarnokot 66 árkád di-

sztál, ezeket a régi orosz vladimiri stílus alapján tervezték. Világos márványból faragták az árkádokat, a márványt Uzbejkisztán hegyeiben bányászták. A gránitpadló olyan, úgy csillog, mintha a napfény tükrözne benne. Pompás látványt nyújt az új vonal legnagyobb állomása, a Kurszkaja. Főszaszíni neonfény világítja a mennyezetet karcsú fehér márványoszlopokon nyugszik. A Gorkij-kulturpark állomásának falai kupolaszzerűen futnak fel a magasba, csillognak a márványfalak és a hatalmas tükrövegő ablakok.

Évzáró közgyűléseket tartanak a kolhozok

Ezekben a hetekben tartják az évvégi beszámoló közgyűléseket és választják meg vezetőségüket a Szovjetunió kolhozai. A szovjet parasztság összegezi az elmúlt év eredményeit, s újult erővel kezd hozzá az új év feladatainak megoldásához. Ezzel kapcsolatban a Pravda vezércikkében a többi között a következőket írja:

Az elmúlt 1949-es év újabb hatalmas sikereket hozott a szocialista mezőgazdaság fejlődésében. A gabonatermelés és az alapvető ipari növények termelése túlhaladta a háború előtti színvonalat és jelentős fejlődést ért el az állattenyésztés is. A kolhozparasztság anyagi jóléte és kulturális színvonala nagy mértékben megnövekedett. A mezőgazdaság 1949-ben három-négyszer annyit termelt, mint 1940-ben.

A kolhozokban évente tartott beszámoló és az új vezetőséget választó közgyűlés a kolhozok mozgósításának hatalmas eszköze a szocialista mezőgazdaság új sikeréért vívott harcban. Ez a közgyűlés nagy esemény minden kolhoz életében. A közgyűlés megvitatja a vezetőség beszámolóját és az ellenőrzőbizottság zárójelmondatát az elmúlt év gazdasági tevékenységéről. Megtárgyalja a szövetkezet elnökének, a munkacsoport-vezetőnek, az állattenyésztési telepek vezetőinek munkáját, kiértékeli az egyes munkacsoportok, állattenyésztési telepek eredményeit. Meghallgatják a kicserélik az élenjáró kolhozisták munkatapasztalatait. A kolhozközgyűléseken választják meg az új vezetőséget és az ellenőrzőbizottságot.

A beszámoló és új vezetőséget választó közgyűlések akkor sikeresek — hangsúlyozza a Pravda — ha a közgyűlésekre a helyi párt- és szovjetszervezetek előre alaposan felkészülnek és vezetik azokat.

A szovjet lakásbizottságok

hogy a gyárakban, üzemekben, valamint a szakszervezetekben lakás-resszortfelelősök vezetése alatt lakásügyi aktívák működnek.

Azok a munkások és tisztviselők, akiknek legfőbb érdekük a lakásviszonyok megújulása, tevékenyen részt vesznek a lakásbizottságok munkájában. A különböző szakszervezetek munkáskai, mérnökei, technikusai, tisztviselői, sőt a háziasszonyok is belevésznek ebbe a munkába a lakásra vonatkozó minden tapasztalatukat.

A tőkés országokban az önzés állati törvénye van érvényben s így ott senki sem törődik a munkásság lakás- és életviszonyaival. London, New-York és más nagy városok dolgozóinak milliói nyomortanyákon élnek, a munkanélküliek százezreinek nincs fedél a fejük felett és pályaudvarokon, tereken, parkokban alszanak.

Ezzel szemben a szocializmus országában a dolgozók anyagi életviszonyaikat folytonos javulásra elvitathatatlanság jellemzi. A lakáskérdést a szovjet állam gyökeres módon oldja meg. A házépítés útjára lépve növekszik. Erre a célra a háború utáni öt évtizedben 42 százalékkal többet költenek, mint a három előző öt évtized terv alatt együttvéve. Az utóbbi három évben és 1949-től hónapja alatt a szovjet városokban és munkástelepülésekben több mint 61 millió négyzetméternyi területet építettek be lakásokkal. A szovjet szakszervezeteknek kötelességük és minden egyes lakásresszort-aktivistának becsületbeli ügye, hogy minden eszközzel előmozdítsa az eddig még soha nem látott méretekben megvalósítandó lakásépítkezést s együtt a már meglévő lakásalap teljes ápolásának gondjait is vállalja.

A SZOVJET DOLGOZÓ VIGYÁZ A LAKÁSÁRA

Ez a gazdag tapasztalat teszi lehetővé, hogy olyan értékes javaslatokat tegyenek, amelyek meggyorsítják a házak felépítését, javíthatják ezek minőségét stb. Természetesen a Bolsevik Párt helyi csoportjaiban ebben is segítik a dolgozókat.

A szakszervezeti lakásresszort-aktivistáknak az a kötelességük, hogy kineveljék a lakás és a ház jókarbantartására vonatkozó törekvést. A szovjet dolgozó előtt már régen a leg-

A SZAKSZERVEZETEK ELLENŐRZIK A HÁZÉPÍTÉSEKET

Ehhez még azt is tudni kell, hogy a Szovjetunióban a kollektív szerződés azzal a nagyjelentőségű joggal ruházta fel a szakszervezeteket, hogy ellenőrizzék a házépítések menetét,

Télen is a nyári normát teljesítik a Szovjetunió kőolajipari munkásai

Balabanov Pável, a „Tuzmazanett” csoport Sztálin-díjas fűrészmestere jelentős termelési sikert ért el. Brigádjával tavaly 7000 méternyi fűrészt készített a közöttek és a Volga-környéki meg a baskiriai csoportok közötti szocialista munkaverseny. A brigádot a rendkívül gyors munkatempo jellemzi. Balabanov volt a fűrészt üteme meggyorsításának egyik kezdeményezője. Öt ezer méternyi fűrészt vállalt havonta, s a múlt év utolsó három hónapjában ez lett a megszokott normája. Kezdeményezésére új mozgalom indult a csoportban: télen is nyári norma szerint dolgoznak. Az erős téli fagyok ellenére sikerült a brigádnak 150—180 százalékkal túlháldnia a napi normát.

Ennek az útitónak bazafias lelkésége megával ragadta Baskiria kőolajiparának többi fűrészmunkásait is. Balabanov módszereinek alkalmazásával Kuprjanov, a Szocialis Munka Hősenek brigádja, szintén fokozta a fűrészi sebességet és a téli éghajlati viszonyok között sikerült elérnie 900 méternyi fűrészt ezzel jóval túlháldta a téli normát.

Jelenleg a „Tuzmazanett” csoportnak nincs egyetlen brigádja sem, amely ne haladta volna túl normáját.

Ahonnán az igazság hangját közvetítik

A szovjet rádió az ország kultúrelőmozgatója és a népgazdaság fejlesztése terén rendkívüli jelentősége van. Fontos szerepet játszik a rádió a politikai tevékenységben is. 1917. november 6-án az „Aurora” cirkulárról szikratávíróval közvetítették a Forradalmi Katonai Bizottság rendelkezését — ez volt az első alkalom, hogy rendkívüli fontosságú politikai közlés továbbítására használták fel a szikratávírókat. Másnap, november 7-én reggel, ugyanezen az úton közvetítették Lenin kiáltványát „Oroszország polgáraihoz”, amelyben a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmét adták hírül.

Jelenleg a Szovjetunióban 80 nyelven folyik a rádióadás, amelyet hatalmas teljesítőképességű adóállomások továbbítanak Moszkvából az ország legtávolabbi vidékeire is. Minden szövetséges köztársaságnak, a legtöbb autonóm köztársaságnak, területnek és körzetnek van helyi adásokra szolgáló rádióadója.

A rádió a szovjet emberek élet-szükséglete lett és az általános népművelési rendszer nélkülözhetetlen része, a politikai tájékoztatás forrása, az igényes szórakozás eszköze. Akárcsak a szovjet sajtó, a rádió, a tömegek leghatalmasabb propagandaistája, agitátora és szervezője. Az emberek milliói hallgatják naponta a rádióban a politikai híreket, a mindennapi tájékoztatást a nemzetközi eseményekről, a Szovjetunió és a népi demokráciák országainak újabb tudományos, kulturális és munkacredményeiről. A „Legújabb hírek” című rádióadás és a mindennapi rádióadás a szovjet emberek milliói számára nélkülözhetetlen szükséglet.

A központi és helyi rádióállomások naponta közvetítik az em-

tanulók, tudósok és trók szavatt. Egészen természetes, hogy a rádió-állomások mindenki rendelkezésére állnak. Akinek bármilyen hasznos mondanivalója van munka- és élettapasztalatról, teljesen szabadon és fesztelenül léphet a mikrofon elé.

A Szovjetunióban a rádió választó a hallgatók minden olyan kérdésére, amely a marxi-lenini elmélet, a nemzetközi élet, a természettudomány és a technika, az irodalom, a művészet és az agrotechnika terén felmerül.

Nagy nevelési munkát végez a szovjet rádió a gyermekek körében. A gyermekelődások jelentős helyet foglalnak el és a műsorokat a gyermekek érdeklődésének megfelelően úgy állítják össze, hogy fejlessze a gyermekek tudását és segítségére legyen a családnak és az iskolának az új nemzedék nevelésében.

A szovjet rádió széles körben népszerűsíti a Szovjetunió népének soknemzetiségű népi zeneművészetét is. A hallgatók naponta élvezhetik a legjobb zeneművészek és zeneegyesületek szereplését, de a szovjet rádió az elsődleges, saját szimfónikus zenekarait és nagy-szerű énekkarait is vannak.

A szovjet rádió különös jelentőségű, hogy szoros kapcsolatban áll a hallgatókkal, akikől naponta levelek százaival kapja. A szovjet rádió manapság nemzetközi célokat szolgál és az összes országok népi közötti barátság megerősítését. S hogy ezt a feladatot jól látja el, bizonyítja az a világ minden tájáról tömegesen érkező levelek, amelyek megmutatják az emberek milliói megértik a szovjet rádiókat az a feladatát, hogy szertartási a világon a népek barátságának sztálini eszméjét és védi a béke ügyét.

Fejérdi levél, az osztályharcról, a kidei MNSz szervezet öntudatos tagjaihoz

FEJÉRD. — (Levelezőnkől) Mi, a fejérdi dolgozó földművesek, a Román Munkáspárt tanításai alapján felismertük a sorainkban meghúzódó osztályelleneséget, akik alattomos aknamunkát akartak kifejteni a Magyar Népi Szövetség fejérdi szervezetében. Minden munkánkat megakadályozták. Magát a szervezetet a saját érdekeik megvédésére használták fel. Ezekről a baladás ellenes egyénekől, amióta megtisztítottuk sorainkat, azóta egészen megváltozott minden. A szervezeti élet felelőnkül megerősödöttünk. A közeli jövőben már esti tanfolyamot tartunk be, ahol 28 dolgozó földműves és földművesasszony gyarapítja majd ideológiai tudását s emeli kulturális színvonalát.

Nálunk a Magyar Népi Szövetség helyi szervezete megerősödött. De nem ez a helyzet az egyes szomszédos falvakban. Kide községben a Magyar Népi Szövetség szervezetében még mindig olyan elemek vannak, akiknek népellenes cselekedeteik mindenki előtt ismeretesek. Cséplőgépek tulajdonos kulákok, akik a dolgozó földművesek verejtékes munkájából nagy vagyonokat szereztek. A kidei Magyar Népi Szövetségben még megfúrik a hírhedt feketézöket, akik állandóan nyuztak a kolozsvári dolgozókat.

Mi a fejérdi Magyar Népi Szövetség tagjai felhívjuk a kidei Magyar Népi Szövetség öntudatos tagjainak figyelmét, hogy ha hazánkban a szocializmus építéséért velünk egy sorban akarnak dolgozni, akkor seperjék ki sorainkból a nem odaváló elemeket. Amíg nem tisztogatják ki maguk közül az osztályelleneséget, addig ők is a fejlődés akadályozóinak a malmára hajtják a vizet.

Hiszti András.

Fellendült a RDNSz tevékenysége Széken

SZÉK. — (Levelezőnkől) A széki RDNSz tagjai egyre nagyobb lendülettel kapcsolódnak be a szocializmus megvalósításáért folytatott harcba. Felvilágosító munka nyomán rájöttek arra, hogy az asszonyoknak is szükséges a politizálás. Eleinte idegenkedtek asszonyaink a közösségi munkától. El akarták kendőzni az osztályharcot.

Ma a RDNSz széki szervezetében egészséges munka folyik. A szervezet élén Filep Sára szegény földműves asszony áll, aki állandó felvilágosító munkát végez. Az asszonyok politikai tudásának fokozásáért 15 olvasókört szerveztek. Az olvasóköri minden este működnek a RDNSz tagok vezetésével. Esténként fognak az asszonyok és munkaköz-

ben újságokat, brosurákat dolgoznak fel. Közös megbeszélés a falu problémáit. Különös gondot fordítanak a szervezeteti áruk elosztásának ellenőrzésére, hogy az osztályharcos szellemben történjék.

A RDNSz tagok önkéntes munkával járulnak hozzá a dolgozó életszínvonalának emeléséhez. Műsoros estéket rendeztek és annak jövedelméből edényekkel és ágyneművel látták el a szülőotthont, valamint a tejközpontot. A munkában Filep Sára, Vítus Sára, Tóth Ilonka, Filep Jánosné, Endi Róza, Filep B. Jánosné, Peteán Mária, Papp Mária, Papp Sándorné, Dániel Zsuzsa és Zsöldos Györgyné tettek ki.

Nagy Jánosné.

A szovjet mezőgazdaság a világ legfejlettebb mezőgazdasága

A szovjet mezőgazdaság a világ legfejlettebb mezőgazdasága, a kolhozok szervezete és a kolhozparasztok életével foglalkozik a Román Munkáspárt kiadásában megjelent, a falusi pártaktív tanfolyamok részére kiadott sorozat harmadik füzeté. A füzetet tanulmányozó olvasó előtt világossá válnak azok a körülmények, amelyek a szovjet mezőgazdaságot a világ legfejlettebb mezőgazdaságává avatják. S az olvasó világosan látja azt az utat, amelyet a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának vezetésével tett meg a kolhozparasztok a cári időben elszegényedett embertelen elnyomástól a boldog, szabad életig.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom előtt igen nehéz volt az oroszországi parasztek sorsa. A cári földesurak és a kulákok tulajdonában volt a föld legnagyobb része. A cári és családja több mint 7 millió hektár földdel rendelkezett és könyörtelenül, embertelen módon kiszákmányolta a földet megművelő földnélküli paraszto-

kat. Faekkel, kezdetleges munkaeszközökkel művelték a földet a cári Oroszország parasztjai. Egy, 1910-ben készült nyilvántartás kimutatja azt, hogy két és félszer annyi faeke volt az országban, mint amennyi vaseke. A kezdetleges szerszámok mellett úgavonó állatok sem voltak a parasztnak. Trágyázni nem tudtak. Természetes az, hogy rossz volt a termés, gyakori volt az éhség.

Különösen nehéz volt az idegen nemzetiségű parasztek élete. A cári rendszer a más nemzetiségű parasztek ellen szította az oroszokat. Azért, hogy a szovjetizmus mélyre elhívja, gyengítse a tömeg harcait, amelyet azok a kiszákmányolás ellen a földesurak ellen folytattak.

Ez a nehéz helyzet akkor változott meg, amikor a munkásosztály Lenin és Sztálin Bolsevik Pártjának vezetésével a nép összes forradalmi erőinek élére állott, harcra vezette őket és kivirta a győzelmet, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme szétverte az évszázados rabsgát bilincseit. 1917 október 26-án, a mi időszámításunk szerint november 8-án, Lenin tervet dolgozott ki a földesuraktól elvett föld kiosztására. A tervet a Szovjetek II. Kongresszusa jóváhagyta és ennek alapján 152 millió hektár földet osztottak szét a parasztek között.

Ez a föld a cári Oroszországban alig néhány család kezében volt addig. Kiterjedése körülbelül akkora terület, amekkora Franciaország, Spanyolország, Lengyelország, Magyarország és Románia területét együttvéve. A forradalom elhárította a parasztek adósságait is, mi több, a szovjet hatalom hi-telek folyósításával is segítette a parasztságot, hogy munkaeszközöket, igavonó állatokat vásárolhassanak.

Ettől az időtől kezdődően a Bolsevik Párt felvilágosító munkát végzett a falusi dolgozók között. Sztálin elvtárs megmutatta az utat, amelyet a dolgozó parasztságnak követnie kell. Bőséges életének megvalósításához, Sztálin elvtárs ezeket mondta: „Elkergetni az elnyomókat, elkergetni a földesurakat és kapitalistákat, megszabolítani a kulákokat és üzletréket — mindez jó dolog. De ez még kevés. Ahhoz, hogy végleg megszabaduljunk a régi bilincsektől, a kiszákmányolókat megsemmisítése egymagában még nem elég. Ehhez még az is kell, hogy új életet építsünk, olyan életet, amely lehetővé teszi a dolgozó parasztságnak, hogy megjavítsa anyagi és kulturális helyzetét és azt, hogy napról-napra, évről-évre egyre magasabbra emelkedjék. Ehhez az is kell, hogy új rendszert, kolhozrendszert építsünk fel falun.” Ezt az utat követik a Szovjetunió parasztjai, akik boldog, szabad életet élnek, s a földet szorgalmasan művelik. A szovjet mezőgazdaságunk dolgozó parasztjai számára.

Állami Tervünk előirányzatának megfelelően átalakítjuk juhállományunkat

Menj ki bármelyik városi piacra, ahol gyapjút árulnak, zsirban nyírva, mosottan, vagy akár felfonva. A gyapjút vásárló asszonyok — még ha nem is tudják, hogy milyen fajta juhról került le a gyapju — csak a finomabb, puhább, hullámosabb gyapjút keresik. Akár szövetnek akarják felszöni, akár mellénynek, gyermekruhának megkötni.

Ez a kívánság fokozottabban mértekben nyilvánul meg gyapjuiparunkban, hiszen a jóminőségű gyári szövet készítésére a hosszúságú, durva racka gyapju nem alkalmas. A falusi dolgozók háziszótt vastag ujjasai és harisnyái készítésére fel tudja használni, de ha teheti, legalább is keveri a finomabb, rugalmasabb, kevésbé gyűrődő cigája gyapjuval.

Állami Tervünk a gyapju minőségét kívánja fokozni, amikor előirányozza, hogy „Az 1950. év végéig a finom és félfinom gyapjas juhok állományát úgy növeljük, hogy az legalább 36 százalékat tegye ki az egész juhállományból.”

MI LESZ AZ ÁTÁLLÍTÁS EREDMÉNYE?

A finom és félfinom gyapjas juhfajták csoportjába országunkban a cigája és merinó fajták sorolhatók.

A cigája több színváltozatban fordul elő, s ezek között kisebb eltérések fordulnak elő a tej-, gyapjuterelés és a hizékonyosság tekintetében. Egyes vidékeken a sötét barna úgy nevezett „füstös” fejjű, más vidéken a vörhenyes (rozsdás) változatot, különösen Dobruccsában pedig inkább a fekete változatot kedvelik, amelyből az izletes füstölt juhhús, a „pasztrama” készül. A cigája gyapja 25—50 ezredmilli-méter (mikron) vastagságú helyszálakból áll, amelyekből félfinom szöveteket, kötött árukat és posztót lehet készíteni.

Ezzel szemben nálunk legnagyobb számban lévő racka fajta gyapja úgynevezett „kevert gyapju”, amennyiben a bunda 2 félé szálból: felszörökből és perhelyszálakból áll. A nagyobb számban lévő felszörök alig hullámosak, 30—40 centiméter hosszúak, merevek, nem zsugorodnak, belül velőállományuk (mint más állatok szőrei) és a cigája gyapjunál kétszer, ritkábban háromszor vastagabbak. (16—140 mikron közötti vastagságuk.) E tulajdonságai miatt a racka gyapju som ipari feldol-

gozásra, sem kötött áru készítésére nem alkalmas.

A három fajta közül a legfinomabb (nálunk 22—25 mikron vastagságú) gyapjút a merinó fajta szolgáltatja, ennek túlzott mérvű elterjedését azonban nagyobb igényessége akadályozza. A szovjet állattenyésztők már megoldották ezt a kérdést is, a merinófajtát egy nagytestű, rendkívül edzett magashegyvidé-

ki vadjuh fajtával: az Argáliával keresztelték.

Az átállítás eredménye tehát az lesz, hogy az őshonos, edzett, betegségeknek ellenállóbb, aránylag jól tejlő őshonos fajták gazdaságilag értékes tulajdonságainak megőrzése mellett, olyan minőségű gyapjút fognak nagy mennyiségben termelni, amely a kötő-szővő ipar igényeinek megfelelő.

Miért nem történt meg az átállítás eddig?

Joggal merülhet fel ezek után az a kérdés, hogy a múltban miért nem csinálták meg az átállítást? A magyarázat kézenfekvő: a nagyfokú inkbább tettség az, hogy a nyersanyagot külföldről hozza, mert így több ízben és többet lehetett keresni a szövetgyártáson. De voltak a szovjet tudomány előli elzárko-

zásban keresendő okok is. Így például a juhállomány mai átállítását nagymértékben és gyors iramban lehetővé tevő mesterséges megtermékenyítési eljárást csak elvéve ismerték, s arról szó sem volt, hogy tömegesen alkalmazzák. Ma pedig — jól tudjuk — nincsen olyan várme-gye, ahol több községben is ne

lenne ilyen mesterséges megtermékenyítést végző állomás. Ezzel az eljárással pedig 1 kossal egy fedezetelési idényben 300—500 söt, az újabb szovjet eredmények szerint 1000—1500 anyát lehet megtermékenyíteni, míg természetesen pároztatásnál legfeljebb 30—35-öt. Így a kosszükséglet is hozzávetőlegesen egy tizenötödré, egy huszadára csökkenthető, ha a mesterséges eljárást általánossá tesszük.

És végül említsük meg azt is, hogy a tőkés rendszerben nem volt tergvadalkodás: a tényleges helyzet felmérésén alapuló termelés és fogyasztás közötti összhang megteremtése.

Íme a Terv egy részlete, amely lehetővé teszi, hogy az idén 21 százalékkal több szövet, 24 százalékkal több hús és 200 százalékkal több tejtermék jusson a dolgozóknak.

N. M.

UJ VADÁSZOK

Gőzölg a vidék, tülköl a teherautó dudája, vadászok megérkezését jelzi a berkenyesi állami gazdaság előtt. A bakancsos emberek leugranak és jókedvűen topognak a havon.

— Üdvözlöm az elvtársakat. A hajtókat már előkészítettük és meg is magyaráztuk nekik, hogy hová menjenek. Melegedjenek meg egy kicsit és rögtön indulunk, mert rövid a nap — magyarázza a brigadéros.

— Jó, hogy jöttetek elvtársak, ez igazán örövendetes — mondják az állami birtok tehénészei. — A múlt héten a farkasok két kutyát téptek széjjel. Berkenyest és Frata között az erdőlaposban ma is halottuk ordítani.

A nyolcvan vadász kíváncsian néz körül a házban, amely nemrég még a Popescu-féle kuria volt. Más ez, mint ezéltől. Régen: kastély, ma állami gazdaság irodája. Régen ezek az emberek komencios cseledek voltak. Ma az állami gazdaság besorozott tehénészei, lovászai. De nemcsak a kas-

tély változott meg, a vadászok sem a régiék. A régi vadász, nemes vagy polgár volt. Orrán — csalahatlan vadászati jelként — borvirágot viselt, turáni vagy történelmi kalapja mellett viszont árvalányháj fickándozott. Szerette a valószínűtlen vadásztörténeteket és a menyecskeket. A régi vadásztársaságban az iparost kinezték, a parasztot úgy kidobták, hogy a lába sem érte a földet. A gróf viszont vadászat közben összecsokolódott a panamistá pénzügygazdával...

Az új vadászok egészen mások! Fiatalság és szegényparaszt elemek, akiket az állam is támogat. A vadászok 1.000, 1.500 lejért jó puskát ad nekik. Minden eljött farkasért 2.000 lej prémium jár. Minden eljött nyúl után maximális áron öt töltényt adnak. A vadászok ma már nemcsak sport és szórakozás, de fontos tervszerű nemzetgazdasági művelés.

Ét percig még folyik a barátságos terefere a tűz mellett, aztán indulnak. Az uton rövid tanácskozás folyik a brigadérossal: ő ismeri

az erdőt, a réteket, a buvóhelyeket és a hajtókat. Ő állítja fel a vadászokat is.

Félóra múlva felharannak a kirtók, ami annyit jelent, hogy a vadászok már a helyükön vannak.

— Hop! Hop! Hop! — ordítanak a hajtók, reszketnek a vadak. Nemsokára a puskalövésztől villodzik és visszhangzik a táj. Nyulak, rókák zuhannak a hóra.

A második csoportban hirtelen megrémült gyerekhajtók üdét kiáltása hallatik. Farkasok! Négy darab. A hajtók összefutnak, a lánc meglazul. Három farkas kifut a körből, a negyedik egyenest Popa Mihály vadász puskájának fut. Lő! Faron találja, a farkas mintha megkerült volna, vadul forog, a szét akarja nyálni kinyitban. Popa újra lő, s a farkas a bokorba zuhan.

A múlt héten a kolozsvári vadászok Mezőszilváson jártak, előzőleg Havasnagyfalun voltak. A kolozsvári vadászok munkájára elmondhatjuk, hogy szép, de nem kielégítő. Idén, a meglehetősen kövér őszben nagyon elszaporodtak a farkasok és most a völgyek és a falvak erős károkról panaszkodnak. A vadászok szívesen mennének farkasirtásra, azonban nincsenek közlekedési eszközök. Kolozsvár több mint 200 vadászát három-négy csoportra kell osztani, s vasárnaponként mindenkinek más vidékre küldendő Teherautókról — véleményünk szerint az ideiglenes bizottságoknak kell gondoskodniuk. Hisz elsősorban nemzetgazdasági érdekről van szó. A farkasvesztély elhárítandó! Az ordásokat ki kell irtani!

SZILÁGYI ANDRÁS

A forgótőke és a helyes gazdálkodás

A gazdasági elszámolás rendszerén belül az ipari vállalatok széleskörű operatív önrendelkezési joghoz jutnak. Megkapják a tervszerinti gazdálkodáshoz szükséges pénzügyi alapokat, amelyekkel a törvényes kereteken belül szabadon rendelkeznek. Az állam megszemenő ellenőrzést gyakorol a vállalatok felett, hogy a pénzügyi alapokat a tervben lefektetett elvek szerint használják fel.

A gazdasági elszámolás rendszerét az elmúlt év folyamán alkalmazták országunkban. Ennek megfelelően az állam, vállalatának rendelkezésére bocsátja a szükséges pénzügyi eszközöket: az alap- és a forgótőkét, hogy ezek segítségével a terv szerinti termelési célkitűzéseiket teljesíthessék.

A VÁLLALATOK ELLÁTÁSA FORGÓTŐKEVEL

számos problémát vet fel és a gazdasági vezetőkre hatalmas feladatokat hárít. A forgótőke gazdasági szerepe elsősorban abban áll, hogy biztosítja a termelési folyamat zavartalan menetét és a szocialista gazdálkodás vérkeringésében a forgalmat. A szocialista gazdálkodás és annak alaptörvénye: a gazdasági terv teremti meg a forgótőke szükségességét.

A termelés állandó emelkedése — amely jellemző vonása a szocialista gazdálkodásnak — újabb és újabb forgótőkét igényel. A szocialista újratermelés jelentős tökélyt kíván befektetés és forgalom céljára. Mindezekből kitűnik, hogy milyen hatalmas jelentőségű a forgótőke helyes kiszámítása, amely nem maradhat a szükségletek fölött és alatt.

A forgótőke kiszámításánál számos nehézség merülhet fel, amelyek csak kellő körültekintéssel hidalhatók át. Így például azok a vállalatok, amelyeknek termelése időnszerű, a termelés időszaka alatt fokozott tőkésültséget igényelnek. Egy ilyen vállalat forgótőkét a maximális szükséglet alapján megállapítani nyilvánvalóan helytelen, mert ebben az esetben az év legnagyobb részében a tőke igen nagy hányada kihasználatlanul heverne. A Szovjetunióban ezt ugy oldották meg, hogy a vállalatok rendelkezésére bocsátott tőkét eredetük szerint két részre osztották: saját forgótőkére és kölcsön forgótőkére.

A forgótőke e két különböző alakjának a termelés folyamatában nincsen határfala. A különbség csupán a felhasználás tartamánál tűnik ki. Amíg a saját forgótőke állandóan a vállalat rendelkezésére áll és a gazdasági körforgás befejeztével ismét a vállalat birtokába jut és rendelkezésén marad, addig a kölcsön forgótőke csak meghatározott időre és jól megszabott célokra használható fel és szerepének betöltése után a vállalatot visszajuttat az Állami Bankhoz.

Az időnszerűség nemcsak a nyersanyag beszerzésénél jelentkezik, hanem bizonyos esetekben a termékek értékesítésénél is. Egyes cikkeket csak télen értékesíthetők. Az ilyen árut termelő üzemek, forgótőkésültségük megállapításánál számításba veszik az értékesítés időnszerűségét. Ennek hiányában káros eltolódások állhatnak elő vagy a túlzott forgótőkeigénylés, vagy pedig a szükségletlen aluli beállítás következtében.

Miután valamennyi vállalatnál előfordulhatnak kisebb-nagyobb eltolódások a forgótőke felhasználása körül, bizonyos fokú hitel

forgótőke igénybevétele válik szükségessé. Még olyan esetekben is, amikor a hitelt teljesen ki lehetne kapcsolni, az Állami Bank mindig lejegyzí a forgótőke egy bizonyos

a saját tőke sokase legyen magasabb, mint a minimális szükséglet,

mert mindig jobb hitelt nyújtani a vállalatoknak, mint a nemzeti vagyon egyrészt feleslegesen lekötvé tartani.

Miután a termelékenység növekedése, újabb gépek beállítása a technika fejlődése és a gazdasági tervek változása befolyásolják a tőkésültséget, a Szovjetunióban evenként újraszámítják a forgótőkét.

Feltételezve, hogy a forgótőkét egy adott pillanatban helyesen állapították meg, feltehető a kérdés, hogy a tőke helyes felhasználásánál milyen szerep hárul a dolgozókra és a gazdasági vezetőkre?

A helyes gazdálkodás fontos feladata a forgótőke állandó csökkentése. A tőke felszabadításával lehetőség nyílik más gazdasági egységek teljesítményének növelésére és újabb befektetésekre, amelyek nemzetgazdaságunk további fejlődését biztosítják. Tulajdonosokba vinni a forgótőkét lezártatását mégsem szabad.

A forgótőke helyes körforgásban felelőli úgy a termelés folyamatát, mint a készáru forgalombahozatalát — értékesítését. Ennek megfelelően a helyes gazdálkodás

hányadát, hogy ezen keresztül a vállalat működésének ellenőrzésére jogot nyerjen. Idők folyamán a forgótőke megállapításánál az az elv alakult ki, hogy

elemzésénél figyelembe kell venni a forgótőkének ezt a kettős szerepét.

A termelés fázisában a forgótőke egyrészt nyersanyagban, segédanyagokban, fűtőanyagban és alkatrészekben fekszik, tehát olyan javakban, amelyek a termelés zavartalan menetét biztosítják. Hogy túlzott felhalmozás, vagy késedelmes beszerzés elő ne fordulhasson, alaposan meg kell szervezni a beszerzést és a szállítást.

A termelés tényleges menetében a tőkét, mint félkész és befejezetlen árut, valamint a következő termelési időszakok költségeit fedezték fel.

Az árutermelés folyamatában hatalmas feladatok hárulnak a dolgozókra. Mint ismeretes, az elmúlt évi Állami Tervet 108 százezer teljesítettük E nagyszámú teljesítmény megvalósítása elsősorban is a Szovjetunió gazdasági segítségének köszönhető. Nem kisebb jelentőségű a Szovjetunió technikai segítségével és az utamat a Szovjetunió nyújtott számunkra.

Az elmúlt gazdasági év a szocialista munkaversenyek jegyében

zajlott le és a termelékenység területén hatalmas eredményeket hozott. Valójában a verseny alulról felfelé törő áramlat, amely a szovjet dolgozók utmutatásai nyomán emelkedett és egyre nő. Az élmunkás-mozgalom, amely a szocialista versenyek magasabb fokának kifejezése, szintén alulról kezdődött.

A SZOCIALISTA MUNKAVERSENYEK RÉVÉN A DOLGOZÓK HOZZAJÁRULNAK A FORGÓTŐKE CSÖKKENTÉSÉHEZ.

A magasabb termelékenység és a normák leverése, valamint a körforgás megrövidítése eredményezi ezt.

A készáru forgalombahozatala és az elszámolás a szállító és a vevő között egy másik sarkalatos tényező a forgótőke apasztásánál. A készárunak minél előbb a fogyasztóhoz kell jutnia, mert ezt kívánja a közösség érdeke. Teljesen egyezik ezzel a vállalat érdeke is, mert az árak rögzítettek sőt a termelékenység következtében esnek. Az áru tárolása csak költségeket okozhat s így a vállalat haszna is csökken. A helyes tőkegazdálkodás tehát meg kívánja a készáru mielőbbi forgalombahozatalát.

Az elszámolás meggyorsítására múlt év június 25-én új elszámolási rendszer lépett életbe, amely hasonlít a Szovjetunióban annyira bevált elszámolási rendszerre. E rendszernek alapelve az, hogy a szállító minél rövidebb idő alatt megkapja követelését. Erre az eredményre leginkább az elfogadási rendszer vezetett, amely a leggyakoribb és legkedveltebb elszámolási forma.

A Szovjetunióban bevált elfogadási rendszer nálunk is meghonosodott. A vállalatok a kezdeti nehézségeken már túl vannak. Ahhoz, azonban, hogy ez a fizetési rendszer valójában a gazdasági körforgás gyorsaságát a kívánt szintre emelje, még számos hiányosság kiküszöbölése szükséges. Így, az inkasszáls tartamát kell leszorítani a legalacsonyabbra.

A vállalatok életében az elszámolási rendszer hatalmas változást jelentett. Lehetőség nyílt arra, hogy a rendelkezésre bocsátott tőkét a vállalat minél jobban felhasználhassa és így a tervet a legjobb feltételek között teljesíthesse.

Az elszámolás rendszerén felépített gazdálkodás bevezetése szükségessé tette, hogy a vállalatok vezetői minél behatóbban foglalkozzanak a forgótőke-gazdálkodás elméleti és gyakorlati részével, amelyet leginkább a szovjet szakirodalomból sajátíthatják el.

SALAMON ELEMÉR DR.

A forradalmi jugoszláv ifjúság harca

a Tito-banda ellen

Az angol-amerikai imperialisták zsoldjába szegődött Jugoszláviában embertelenül nehéz körülmények között sánylódnek a dolgozó fiatalok. A Tito-Rankovics-klikk rendőri kintőkamrái zsúfolva vannak munkásokkal, dolgozó paraszttal és a forradalmi ifjúság harcosai. Az árulásban mind mélyebre süllyedt fasizta klikk ily módon próbál gátat vetni a nép körében egyre szélesedő el-

lenállásnak. A szabadságmozgalom azonban a brutális elnyomás ellenére is napról-napra fejlődik. A nép felszabadításáért küzdő bátor harcosok soraiban ott találjuk a becsületes, hazájához hű jugoszláv forradalmi ifjúságot is.

Titoék fasizta klikkje mindent elkövet, hogy a jugoszláv ifjúságot megtörje és alávaló céljai szolgálatába állítsa.

A haladó jugoszláv fiatalok

azonban nem vállalkoznak a becstelen áruló szerepére. Harározottan kiállnak a nagy Szovjetunió, a népi demokráciák és a világ haladó mozgalmi mellett. A Tito-pribékek váiaszul megfosztják demokratikus jogaitól és elszigetelik a világtól a jugoszláv ifjúságot. Feloszlatták a Jugoszláv Kommunista Ifjúsági Szövetséget és — hasonlóképpen a párthoz — beolvasztották a népfőnt tarka ifjúsági mozgalmába, amely mindinkább kezd hasonlítani a hitleri Németország ifjúsági szervezetéhez.

A *Molodaj Bolsevik* című szovjet lapban *Nikolajev* beszámol a jugoszláv ifjúság forradalmi mozgalmáról. A cikk részletesen tárgyalja a jugoszláv ifjúság

mai helyzetét és rávilágít arra, hogy Jugoszláviában egyre több ifjúmunkás, parasztfiatal, középiskolás és egyetemi hallgató tömörül a Tito-klikk elleni harc táborában.

— A jugoszláv iskolákban a burzsoá-nacionalizmus és szovjet-nizmus szemléletben oktatják a fiatalokat — írja *Nikolajev*. — A felsőoktatás előadásain tilos kérdéseket feltenni a klasszikus orosz és szovjet irodalomról, úgyszintén a Szovjetunió történetéről. A történelmet törölték a vizsgatárgyak sorából és ma a „történelem”-órák keretében főleg arról a néhány évről tanítanak, amely kapcsolatos Tito és cinkosai bűnös tevékenységével. A jugoszláv ifjúság neve lése

nacionalista szellemben

folyik a főiskolák falain kívül is. A nyári szünetekben az ifjúságot különleges táborokba kényszerítik, ahol az úgynevezett „hadi előkészítőkre” oktatják. A Tito-banda elküldi ügynekeit a különböző nemzetközi gyűlésekre és konferenciákra is, ahol mindent elkövetnek, hogy a fasizta gestapómódszert kedvező színben tüntessék fel. Nem eönda, hogy a demokratikus ifjúsági szervezetek sorra megszakítják kapcsolataikat a titóistákkal és határozottan elítélik azt a kommunista-ellenes, fasizta rendszert,

amely ma Jugoszláviában uralkodik. A világ haladó ifjúsága onddal fordul el a jugoszláv árulóktól s ki fogja közöszíteni soraiból kiszolgálóikat, a fasizta jugoszláv ifjúsági szövetséget.

A jugoszláv hazafias ifjúság harca mind nagyobb lendületet vesz városban, falun egyaránt. Az ifjak igazságos és nemes küzdelme a legkülönbözőbb formákban nyilvánul meg: elszabotálják a titóisták rendelkezését, tömegesen otthagyták munkahelyüket, nyílt sztrájkokban és

közvetlen fegyveres harcban lépnek fel az árulók ellen.

A sorra alakuló

FÖLDALATTI SZERVEZETEK

a jugoszláv ifjúság is tevékenyen harcol a rendőrterror ellen. A városok és falvak házait elárasztják a nyomtatott és géppel írott felhívások, röpcédulák. A jugoszláv dolgozók reggelként lakásuk ajtajában megtalálják a forradalmi emigránsok újságját, a Szovjetunió híreit, amelyeket azután kézről-kézre tovább adnak a gyárakban, üzemekben. Legutóbb például az árulók Tito népszerűsítésére „Tito-stafétát” szerveztek. A falvakban és városokban a staféta fogadására felvonulások készítették elő. A földalatti szervezet harcosai sorra járták a dolgozókat és sikerült elérniük, hogy a felvonulásokra többhelyütt teremtett lélek sem ment el, így meghusították a titóistáknak azt a tervét, hogy a nép „szeretetét” bizonyíthassák az áruló Tito felé.

A Tito-Rankovics-klikk elleni küzdelemben a munkás- és parasztifjúsággal válllvetve harcol.

A KÖZÉPISKOLÁS ÉS EGYETEMI DIAKSÁG

A belgrádi, zágrábi és ljubjanai egyetemok hallgatói nem látogatják azokat az órákat, amelyeket titóista professzorok tartanak. A belgrádi technikai felsőiskolában legutóbb egy titóista tábornok tartott előadást a jugoszláv hadseregről. Az előadison mindössze tíz hallgató jelent meg. A középiskolákban a Tito-klikk elleni küzdelemben buzdító jelmondatok, feliratok találhatóak. Bácskában Topolban, Zrcmenjében, Szuboticán és több más városban röpcédulákat

brosurákat terjesztenek a közeppiskolások.

A dolgozó parasztság soraiban is egyre szélesedik a harc a kulákok kíméletlen elnyomása ellen. A dolgozó parasztoakat tömegesen hurcolják az úgynevezett „népi építkezések”-re, ugyanakkor a kulákok „önkéntes munkától való felmentést” kapnak. A potroni kerületben a Duna-Tisza-csatorna építéséhez a titóisták a környező falvakból szedték össze a szegény- és középparasztoakat.

A PARASZTIFJAK sorra otthagyták az építkezést: emiatt a csatornának ezen a szakaszán be kellett szüntetni a munkát.

A jugoszláv hegyekben ma már tömegesen harcolnak a munkás- és parasztfiatalok.

A jugoszláv forradalmi ifjúság az igazságos és dicsőséges harc útjára lépett. A jugoszláv fiatalok szívósan harcolnak és nem kétséges, hogy országuk rövidesen visszatér a szocializmust építő népi demokratikus országok baráti családjába.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szólg 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknek 20 lej pótdíj fizetendő.

Villámhirdetés

ELVESZETT január 17-én, hétfőn este a Sincal (Hegedűs Sándor) utca és December 30-uton Helvetia-márkájú, négyszögletes arany karóra. Megtalálójá magas jutalom ellenében adja le Halász Géza színművésznek, December 30-utca 9 alá (Keresztes pedikűr-szalomba). 11046

KÉTSZEMÉLYES SEZLON jó állapotban eladó, Petru Maior-utca 11. ajtó 4. 11047

BUTOROZOTT SZOBÁT keresek központhoz közel, esetleg konvha- és fürdőszoba-használattal. Cimeket „Jó lakó” jellegére kiadóra. 11048

VESZÉK jó állapotban levő linoleumot, 4x4 méter és karikahajós, sülyesztős Singer-varrógépet. Cimeket „Linoleum” jellegére kiadóra. 11049

DUNALUDDAL keresztezett szállagos, zsirosfajta gunárok eladók. Donát-ut. 148. 11042

SZÉP KOMBINÁLT szekrény eladó. Gruia-utca 28. 11043

GYERMEKSZEKET és járókát keresek. Horea 5. I. 11. 11044

NŐI KORCSOLYA, 39-es cipőre szerelt, eladó. Hutka, Dózsa György-utca 25, I. emelet. 10986

MEGVÉTELRE keresek NYC-sészét. Józsa Béla-utca 33. 11016

ELADÓK: szép, furnéros kerek asztal, 2 töltött szék, oszillár, előszoba-fal. — Veszek csempekályhát és asztali kemencét. Paris-utca 17, ajtó 6. 11013

INGATLAN-LAKAS

HAJNAL-UTCA 2 SZAMU 3 szobás, konyhas, kertés, gyümölcsfás telek eladó. Értekezhetni Délibáb-utca 3 szám (Kálvária alatt), délután 3 órától

Gr. 253
RAKOCZI-NEGyedben luxus villa, központban öröklakások, központban házak eladók. Mezey-ügynökség, Dózsa György-utca 16. 11007

LAKÓTARSNAK ajánljok gyári munkásnő. Cimeket „Rendez” jellegére kiadóra. 11012

ZÁPOLYA-UTCABAN 3 szoba, komfortos, kertés családi ház 300.000, Rákóczi-ut elején modern garsonierék, több kisebb-nagyobb bekölthető kertés villa sürgősen eladók. Vulcan ingatlanforgalmi, Molotov-utca 24. 11033

VESZÉK kisebb, kertés, bekölthető komfortos családi házat. Cim a kiadóban. 11037

SÜRGŐSEN keresek különb-járatu üres, vagy butorozott szobát, fürdőszoba-használattal, a központban vagy környékén. Cimeket kérék „Pontos fizetés” jellegére a SLOVA-ba leadni. 11038

ALLÁST KAPHAT
ÜGYES bejárónőt keres azonnalra gyermektelen házaspár. Karl Marx-utca 9, ajtó 7. 10994

JÖLFÖZŐ bejárónőt felveszek. Józsa Béla-utca 33. 11016

R. P. R. Judecătoria Populară Rurală Hida, jud. Cluj. Dos. Nr. 32—1950. — EXTRAS. — Prin acțiunea inregistrată sub Nr. 32—1950, reclamanta Colceriu Maria din comuna Voivodenj jud. Cluj, cere constatarea morții presumate al soțului său Colceriu Vasile cu ultimul domiciliu în comuna Voivodenj jud. Cluj, dispărut în război. Cei ce au cunoscută despre dispărut să anunte Parchetul Cluj și Judecătoria Populară Hida. — Hida la 7 Iunie 1950. Judecător: (ss) Gh. C. Giosanu, Grefier: (ss) Tibenschi. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Mixtă Bistrita. Dos. Nr. 1966—1949. — EXTRAS. — Carte de Judecata Civilă Nr. 416 din 20 Septembrie 1949. Declară desfătută căsătoria inchiată de reclamanta Fülöp Florica și păratul Fülöp Alexandru în fața Ofiterului stăris Civilă din Bistrița jud. Năsăud la 3 Iunie 1944 — in favoarea reclamantei. Cu apel în 15 zile. — Judecător (ss) Roman Filimon. Aesorii populari (ss) Szanto Francisc și (ss) Bochiș Ioan. Grefier: (ss) Mihail Elás. (L. S.) 10978

R. P. R. Judecătoria Populară R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

R. P. R. Judecătoria Populară Urbană Cluj. Dos. Nr. 213—1950. — CITATIE. — Soția I. Băldoși Berta nasc. Major, domiciliat în loc necunoscut, este citată la aceeași instanță, camera Nr. 3, pentru ziua de 16 Februarie 1950 ora 8, în calitate de părat în proces de divorț. Păratul este dator ca, până în termen de cel mult 5 zile înainte termenului de judecată, să depună întâmplinarea sa și actele care se serveste. Judecator, (ss) dr. Decusara, p. Grefier, (ss) Pardy. (L. S.)

KÜLÖNFÉLEK

TERKAL fodrász elköltözött Jókai-utca 6 szám alá. 10984

ZIP-ZARAKAT szakszerűen javítunk, — felbontás nélkül, — kosztűmökön, spencereken, ridikülkön és hőcsizimákon. Lajtár, Szappan-utca 13. 10892/a

MENYASSZONYI ruhák áttyalak, koszoruk kikölcsönzése „Dahlia”. Horea-ut 33. Tkv.

SZERENYIGENYU, idős asszony elmenne 1—2 személyes háztartásba délután 3 óráig. Jelige „Nyugdíjas”. Tkv (SI)

MEGBIZHATÓ fiatal leány bejárónőnek menne. Cim a kiadóban. 11039

MENYASSZONYI ruhák különlegességek, selyemtűllfátylak, fejdíszek, Hermelin-kepek kikölcsönzése „ORCHIDEA”, Dózsa György 22.

ELVESZETT TÁRGYAK:
HIRDETŐFELÜNK egy pár kesztyűt felejtett kiadóhivatalunkban. Igazolt tulajdonosa átveheti a hivatalos órák alatt. Tkv (V)

ELVESZETT okmányok
PIERDERI DE ACTE
Az alább felsorolt személyi okmányok elveszttek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítják:
Urmatoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mărime ori cui s'ar afla:
1. MOLNAR MARIA, Cluj, Str. Taberei Nr. 2, (Colonia Onca). Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 26.918—1947, eliberat de Politia Cluj, din 28 Aprilie 1947. 10999
2. DR. VERTAN ANDREI, Cluj, Str. Bădescu Nr. 9, Cartela de alimente tip. D1, Nr. 1.018.690, Vertan Florica, Cartela de alimente tip. D1, Nr. 1.018.691, Cartela de îmbracaminte, tip D, Nr. 2.007.953 și 2.007.954, eliberat de Secția Comercială Cluj. Gr. 257
3. IORDACHE Elena, Cluj, Str. Mănăstur Nr. 3, Cartela de masă, Nr. 163, pe luna Ianuarie, eliberat de Cantina Filimon Sărbu din Cluj, în anul 1950 Tkv. (SI)

4. KUNKUTI MARTIN, Cluj, Str. Taberei Nr. 14 Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 44.251—1948, Carte de maestru de dulgher Nr. 1116—1938 și Carnet de membru, eliberat de Sindicatul Intreprinderii de Construcții Nr. 9, din Cluj. 11018
5. MUNTEANU EMILIA, Cluj, Str. Bezerédi Nr. 30, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 43.111, eliberat de Politia Cluj. 11014
6. TODERAS ALEXANDRU, Cluj, Str. Plugariilor Nr. 36, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 10573/1947, eliberat de Politia Carel. 11024
7. KISS ALEXANDRU, Cluj, Str. Dosztojevszkij Nr. 33, Carnet de membru Nr. 6709, eliberat de Cooperativa „Victoria” Cluj. 11026
8. BLOMBERG FRIDERICH și BLOMBERG CARLA Gherla, Str. Alexandri Nr. 9, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 3249/1946 și 1746/1946, eliberat de Politia Gherla. 11031
9. GÁBOR EVA, Cluj, Str. Liebknecht Nr. 11, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara numar din anul 1945, eliberat de Politia Cluj. 11036

COMITETUL PROVIZORIU AL ORASULUI AIUD, Secțiunea Administrativă, Nr. 626—1949. — PUBLICAȚIUNE. — Autorizația de căntărie Nr. 229 din 31 Martie 1941, eliberată de Direcțiunea Măsurilor și Greutăților pe numele lui Oniga Vasile din Aiud, se declară nulă in mărime ori cui s'ar afla. Aiud la 29 Noembrie 1949. — Președinte, (ss) Vasile Muresanu. Secretar, (ss) Ioan Voicea. (L. S.)

Értesítés

A Victoria Szövetkezet

gazgatósága értesíti azokat a tagokat, akik nem tettek eleget a szaberepitőzési kötelezettségüknek, hogy mulasztásait következtében elvesztették tagsági jogosultságukat.

Módjukban van azonban új beiratkozással ismét a tagok sorába lépni.

Mind ezeknek a volt tagoknak, valamint a most újonnan jelenkezőknek

tagsági ügyben a szövetkezeti osztály:

Ko'osvár, Szabadság-tér 21. szám alatt (háttul az udvarban), a hivatalos órák alatt az érdeklődők rendelkezésére áll.

IGAZGATÓSÁG

„Vörös Csillag” mozgó

Még 2 napig közkívánatra, január 20-ig bezárólag!

SZIBÉRIAI BALLADA

Következő műsor január 21-től!

EMBEREK FEGYVERBEN

Magyar feliratokkal

Előadások kezdete 4, 6, 8 óraker

SZINHÁZ - MOZI - OPERA

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ MŰSORA:

Pénteken, január 20-án, este este fél 8 óraker: A FURFANGOS ÖZVEGY. (Hetedszer.)
Szombaton, január 21-én, este fél 8 óraker: 14—69-ES PANCELONAT. (Tizenegyszer.)

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Január 19-én, csütörtökön este fél 8 óraker: BAHCSISZÁRAJAI SZÖKÖKUT, táncjáték 4 felvonásban. Sorozatszám: 475.
Január 22-én, vasárnap délután fél 4 óraker: HUNYADI LÁSZLÓ. Sorozatszám: 476.

A ROMÁN NEMZETI SZINHÁZ MŰSORA:

Csütörtök, január 18-án: OTHELLO.
Szombat, január 21-én: VITEZEK ÉS HŐSÖK (Cavaleri si eroi)

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Egyetemi éveim...
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óraker.
MUNKÁS MOZGÓ: Az ezred fia. Magyar feliratokkal. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óraker. Vasárnap délelőtt 11 óraker: matiné.
MAXIM GORKIJ: Találkoztak Moszkvában. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 óraker.
NÉP MOZGÓ (POPULAR): A kronstadtiak. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óraker Vasárnap délelőtt 11 óraker: matiné.
UJ IDŐK: Romfilm híradó. — Gazdag termések mesterei. Nagyon értékes, bizonyító és szemléltető film 6 felvonás. Vasárnap délelőtt 11. és 12 óraker matiné.
URANIA: Találkoztak Moszkvában. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óraker.

VÖRÖS CSILLAG: Szibériai ballada. Közkívánatra még 2 napig, január 20-ig bezárólag. — Következő műsor január 21-től: Emberek fegyverben. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 óraker. 7á,Pmke E OE—ü cao

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretteit férj és gondos edesapja

SCHNEIDER GYÖRGY

81 éves korában, 1950 január 17-én hirtelen elhunyt. Temetése január 20-án délután 3 óraker lesz a házsongárdi temető kiskápolnájából. A gyászoló család.

Jókarban levő

irodai iróasztalokat és székeket veszünk

Ajánlatok az „UNIREA”-hoz
Telefon: 17—90

IPEIL Máramarosszige

Unitatea Viseu (Visó)

könyvelőket alkalmaz

Kézírásos ajánlatok az ön-életrajz kíséretében a „Világosság” kiadóhivatalába küldendők.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6, II. emelet. Telefon 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.
Felelős szerkesztő: LAZAR JOZSEF.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.523.

A CAPITOL mozgó

bemutatja az

Egyetemi éveim

című hatalmas szovjet filmet

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 óraker.